

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésszövetség)
Telefon: Automata 204—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, $\frac{1}{2}$ évre 2, $\frac{1}{4}$ évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 46. szám.

1934 november 18.

Két beszéd — két tett

Gömbös Gyula miniszterelnök beszámolója külföldi utjairól és az őszi munkaprogramról

Az a fojtott csend, amely a magyar jövőért aggódó lelkeket az elmúlt hetek folyamán mindinkább megfeküdte, megkönnyebbülő sóhajban szakadt fel, s a közvéleményt a nyugalom érzése villanyozta át abból az alkalomból, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök november hó 12-én két hatalmas és félre nem érthető beszédben számolt be *varsói, római és bécsi utjainak eredményeiről*. Első beszédét a *Nemzeti Egység Pártjának* értekezletén tartotta, s teljes részletességgel nyilatkozott a kül- és belpolitikai helyzetről, a revízióról és a Magyarország ellen intézett rágalomhadjáratról. A választójog kérdéséről kijelentette, hogy a haladó konzervativizmus alapján áll és nem hajlandó sötétbeugrásra. Szilárdan akarunk megmaradni az ezeréves alkotmányosság útján. Hangsúlyozta a revízióhoz való jogunk elvitathatatlanságát. Megállapította, hogy a *marseillei merénylet után ellenünk indult rágalomhadjárat kudarcot vallott*. A varsói és bécsi uttal kapcsolatban különös melegséggel szólt arról a megértő és rokonszenves fogadtatásról, amellyel a két főváros vezető férfiainál találkozott. Amikor római útjáról számolt be, önérzetesen hangsúlyozta, hogy az *olasz-magyar barátság szilárd realpolitikai alapon nyugszik*, egy olyan gondviselészerű nagy államférfi által képviselve, akit minden magyar ember egyformán tisztel és szeret és ez az ember a *Duce*.

A *Nemzeti Egység Pártja* értekezletéről alábbi tudósításunk számol be.

A *Nemzeti Egység Pártja* november hó 12-én népes értekezletet tartott Budapesten, Esterházy-utcai párhelyiségében. Mikor Gömbös Gyula miniszterelnök a terembe lépett, a párt tagjai *felállással, telkes éljenzéssel és tapsal* üdvözlötték.

A Kormányzó Ur ünneplése

Sztranyavszky Sándor pártelnök üdvözlötte a megjelenteket, majd megemlékezett a Kormányzó Urnak a csonkaország területére és az ország fővárosába 15 évvel ezelőtt történt bevonulásáról. A megjelentek felállottak helyeikről és állva hallgatták tovább Sztranyavszky Sándor beszédét.

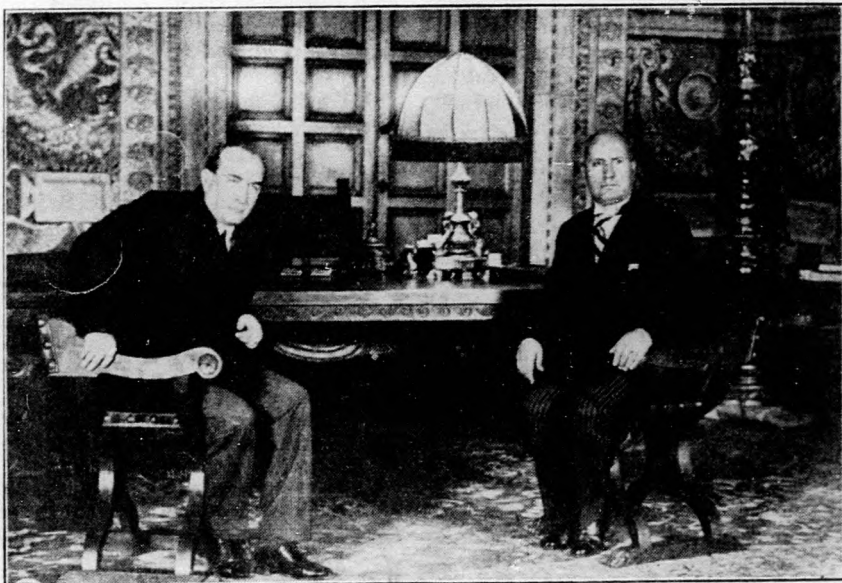
— Az isteni gondviselés, — mondotta Sztranyavszky pártelnök — az ezer sebből vérzett csonka ország tartópilléréül Horthy Miklóst jelölte

ki. A nemzet nem csalódott: most a 15 év elmúltával megállapíthatjuk, hogy a *nemzetet tartó pillér egy pillanatra sem rendült meg, s ma is töretlen vállán nyugszik a nemzet jelene és jövője*.

— A párt mélységes hódolattal, hűséggel és szeretetteljes ragaszkodással tekint Budavára felé és *viszi Horthy Miklós Kormányzóhoz mélységes háláját a tizenöt esztendőért s hozza vissza magával további esztendőkre szóló reménységét és a nemzet újjászületésébe vetett rendíthetetlen hitét*.

A beszéd befejezésekor az értekezlet tagjai hosszasan és lelkesen éltették a Kormányzó Urat.

Ezután Sztranyavszky Sándor pártelnök Gömbös Gyula miniszterelnökségének két esztendejéről emlékezett meg és

Gömbös Gyula látogatása Mussolini miniszterelnöknél Rómában, a Palazzo Veneziában.

javasolta, hogy a párt nyitvánitsa köszönetét a miniszterelnök iránt fáradságos és eredményes munkájáért és biztosítsa változatlan, egyhangú bizalmáról, munkakészségéről és kitartásáról.

A párt hosszantartó éljen és általános helyeslés közben a javaslatot egyhanguan és nagy lelkesedéssel magáévá

tette.

Ezután Sztranyavszky Sándor elnöki bejelentéseket tett és köszöntötte Marschall Ferencet a földművelésügyi minisztérium államtitkárává történt kinevezése alkalmából.

Most Gömbös Gyula miniszterelnök állott fel szólásra.

A miniszterelnök első beszéde

Gömbös Gyula miniszterelnök meleg szavakkal köszöntö meg a párt üdvözlését, majd megállapította, hogy belpolitikai vonatkozásban a kormány két év óta rendszeresen és céltudatosan kifejtett, nem szemfényvesztő, hanem a valóságot kereső és a valósággal számoló munkájával az országban minden vonalon rendet és nyugalmat teremtett. Hogy a rendnek és nyugalomnak ez a légköre állandó maradhatott, az tulnyomórészt a párt kitűnően működő szervezetének, a párt képviselőtagjai önfeláldozó és fáradhatatlan munkájának köszönhető. Annak az országszerte folyó törvényhatósági választások is mutatják, a titkos szavazás eredményeként is az ország népe többségének bizalmát bírja. Mindezen eredmények elérésében legnagyobb része van a pártvezetőségnek, különösen pedig annak a fáradságot nem ismerő, önfeláldozó és céltudatos munkának, amelyet a párt élén annak illusztris elnöke, Sztranyavszky Sándor fejt ki.

Ezután a miniszterelnök tüzetesen ismertette a nyáron lefolyt pannonhalmi és bakonyi minisztertanácsok által végzett munkát. A pannonhalmi minisztertanácsban, — mondotta — a kormány foglalkozott az ország valamennyi időszaki ügyi kérdésével; a telepítés, a hitbizományi reform, valamint általában az ország által kövendő birtokpolitika kérdéseivel s megállapította ezek előkészítésének irányelveit és programját. Itt a miniszterelnök külön hangsúlyozta, hogy a telepítés ügyének napirendrehozatalát a legfontosabb feladatnak tartja.

— Nem azért vagyunk itt, — mondotta — hogy a földbirtokpolitika terén létező állapotokhoz ragaszkodjunk, hanem, hogy az evolúció (fejlődés) jegyében megtegyük azt, ami lelkiismeretünk szerint az ország érdekében kívánatos. Mindannyian egyetértünk abban, hogy telepítésünk kell s hogy állandó irányú földbirtokpolitikai programmal kell dolgozunk.

Foglalkozott Pannonhalmán a minisztertanács az ország közegészségügyi rendszerével, az egyke okával és azok ellen való küzdelemmel, továbbá a választójogi reformmal is.

Ezután a miniszterelnök a bakonyi

minisztertanács által végzett munkát ismertette: az erdőtörvényt és ezzel kapcsolatban az Alföld fásításának kérdésében elfoglalt álláspontot, a gazdasági cselédek költözködéséről és felmondási jogáról szóló törvény, illetőleg kormányrendelet, a szőlő- és borkereskedelmi törvény alapelveit. A bakonyi minisztertanácsban tárgyalta a kormány a magyar külkereskedeleme összes időszaki kérdéseit, a hitelügyi és hitelszervezeti kérdéseket, a szövetkezeti kérdést, a gazdasági, magánügyek kérdését, az energiagazdálkodás, a népoktatás, sportpolitika és nemzetnevelésügyi reformjának nagy kérdéseit, a felekezeti és községi tanítók illetményfolyósításának ügyét. Mindezeket a kérdéseket a bakonyi minisztertanács során alapelveikben és a kormányzati program szempontjából tisztázták.

A miniszterelnök most áttért a külpolitikai kérdésekre ismertetésére. Előrebocsátotta, hogy minden magyar külpolitikai törekvés alfája és omegája: a revízió békés eszközökkel való kivívása. Ezután lengyelországi, ausztriai és római utjáról emlékezett meg a miniszterelnök, majd szóváltotta a marszeillei merényletet és annak külpolitikai fejleményeit. Megemlékezett arról a rágalomhadjáratról, amelyet e merénylet kapcsán bizonyos államok Magyarország ellen indítottak és megállapította, hogy ez a rágalomhadjárat, amelynek célja Magyarország külpolitikai pozíciójának megrendítése volt, kudarcot vallott.

Különös melegséggel szólt a miniszterelnök lengyel, osztrák és olasz utjáról és arról a meleg és rokonszenves fogadtatásról, amellyel a három országban találkozott. Szólt az Ausztria és Magyarország között fennálló sorsközösségről és kifejtette,

miért kell a magyarságnak Németország iránt a kormány által követett barátságos politikát folytatni. Megemlékezett a lengyel és magyar nemzet között fennálló évszázados történelmi kapcsolatokról és a miniszterelnöknek a Pápa Őszentségénél tett audienciájáról, arról a kitüntető és meleg fogadtatásról, amellyel a Vatikánban mindig, s ezuttal is találkozott.

Ezután római utjáról számolt be a miniszterelnök és azt hangsúlyozta, hogy az olasz-magyar viszony változatlanul a legmelegebb, legőszintébb s ami fő: szilárd reálpolitikai bázison nyugszik.

A miniszterelnök így fejezte be beszédét:

— A sors erre a nemzetre állandóan nehéz feladatokat és nagy megpróbáltatásokat ró. De hála Istennek, vannak külföldi barátaink és van a külföldön tekintélyünk. Fel kell ismerni a magyar nemzet feladatainak nagyságát, s ha minden melléktételet félretéve, összefogunk, egyesülünk e feladatok megoldására irányuló nemzeti munkában, a magyar nemzet a céltudatos politikai vezetés és minden magyar ember közös munkája következményeként, olyan helyzetbe fog jutni, amelyben a poklok kapui sem döntenek meg.

A miniszterelnök beszédét percekig tartó éljen és taps követte. A jelenlévők helyekről felemelkedve, ünnepelték a miniszterelnököt.

A miniszterelnök beszédéért Sztranyavszky Sándor elnök mondott köszönetet a párt nevében.

Gömbös Gyula második beszéde

Második beszédét ugyanaznap este tartotta a Nemzeti Egység Pártjának vasárnapján Gömbös Gyula miniszterelnök. Ez a beszéd abban különbözött az elsőtől, hogy míg amaz az egész magyar közvéleménynek szólt, utóbbit inkább saját pártjának intézte a miniszterelnök. De éppen ebben van az érdekessége is. Ha a Kornis Gyula beszédére adott válaszában mást nem is mondott Gömbös Gyula miniszterelnök, mint a délelőtti beszámolójában, sok mindent mondott részletesebb megvilágításban. Például a római megállapodással kapcsolatban ezt mondotta:

— Az a légkör, amelyben az egyezmény létrejött, biztosítja, hogy a római hármis jegyzőkönyv aláírói minden körülmények között számíthatnak egymás támogatására és lebotják a gazdasági autarkia (önellátást), hogy a kölcsönös prosperálás lehetőségeit biztosítsák.

Nemzetközi szempontból pedig szintén messzeható kijelentése a következő:

— Ha a tárgyi feltételek adva vannak, ez mindenki számára annyit jelent, hogy a csatlakozás lehetséges. Ha azonban nincsenek meg, akkor senki sem csatlakozhatik. Annyiszor hangsúlyoztam már, de ezuttal is hangsúlyozni kívánom, hogy ez a

**Rózsák
Fenyők
Diszák
Diszcserejék
Gyümölcsfák
Bogyós gyümölcsűek
Gyümölcs-vadcserejék
Szegély- és futónövények
Gyökerező és sima szőlővesszők
Lomb- és tűlevelűek magcserejék**

**Kolauch-faiskola
Szeged**

kormány a békerevizio elvi álláspontján áll. A revizio a tárgyi feltétel.

Pártjához intézett beszédében természetesen a nemzeti egység gondolatával is behatóan foglalkozott a miniszterelnök és gondolataiban az eljövendő magyar belpolitikai élet kialakulásával foglalkozott.

— *Erőkoncentrációra* van szükség és semmi értelme sines annak, — mondotta — hogy kívülről akarjanak egyes tényezők érvényesülni és kívülről gyöngítsék a kormányruhába lévő kilátásait. Az *energiához* volt a jelszavam, s ma is az. Ennek a pártnak történelmi hivatása van. *Ha a kormánnyal együtt a nagy történelmi utra lép, akkor a párt számára továbbra is látom a lehetőségeket.*

— Egységes nemzeti keresztény világnézet, szociális felfogás, a valóságban keresztülvitt szociális politika, *nem tessék-lássék szemfényvesztés*, hanem amelyet a reform igaz szelleme hat át, ez az a program, amelynek nem lehet Magyarországon ellenzéke a többi polgári pártok körében sem. A tömegek, azt hiszem, ezt átérzik és ezért nyugodtan nézem az elkövetkezendőket a magunk és pártunk jövője szempontjából.

A miniszterelnök két hatalmas beszédével a magyar politikai élet új korszaka erős lendülettel indult el a magyar célkitűzések egymásba kapcsolódó útján. A csilgogás érzését erős önbizalom váltja fel s az életerő lökötő rezgése villanik át a magyar lelkeken. A lemondás sötét fellegei szakadoznak s a felkelő nap sugarai törnek rajtuk keresztül a reménytelenségekbe sorvadt magyar szívek élesztésére...

VILÁGKRÓNIKA

Franciaországnak új kormánya van. Doumergue miniszterelnök beadta lemondását és a köztársaság elnöke Flandin volt minisztert bízta meg kormányalakítással. Az új kormány meg is alakult és nagyjában megfelelő az előző kormány összetételének.

Az amerikai választásokon Roosevelt elnök pártja óriási többséget kapott és a népszerű elnök most már minden hatalom birtokosa lett.

Lord Rothermere a fegyverszünet tizenhatodik évfordulója alkalmával cikket írt, amelyben megállapítja, hogy *Európa békéje sohasem volt bizonytalanabb, mint ma.* A békeszerződések a gyűlölködés, a vádaskodás, a sérelmek és féltékenységek szövevényével hálózta be Európát, amit kevés államférfi kívánt megérteni és senki sem próbált orvosolni. A cikk végül hangoztatja, hogy *Hitler uralomra jutása Németországban nem pusztán kormány-, vagy rendszerváltozás, hanem a bátor, erőteljes és magasműveltségű német nép átalakulása a világ legféltettebb nemzeti erejévé.*

Horthy Miklós Kormányzó Ur,
mint fővezér tizenöt évvel ezelőtt Siófokon.

NOVEMBER 16...

November 16-án volt tizenötödik évfordulója annak, hogy a polgári önértéket felszabadító kürtök megharsantak a fővárosban, s megjelent „a fehér lovas”, a magyar nemzetre szakadt vörös pokol ördögeinek lebirhatatlan elűzője, aki rövid, de határozott kiáltvánnyal jelezte jöttét, amelyben ez a sóvárgón várt mondat is foglaltatott: „Csapataim oltalma alatt minden igaz magyar nyugodtan végezheti munkáját.” S azóta folyt és folyik ma is a magyar munka a fővárosban és vidéken egyaránt. Pedig a világ minden gazsága, számítása, önzése, irigysége, rosszakarata szervezkedett ellene. Gyűlölet-határt vontak köréje és halálos szorítással itélték téttlenségére. Elvágta az életerét és az idegszálat, hogy halódása és teljes megszűnése következzen. De a magyar nyugodtan végzi munkáját, mert tudja, hogy oltalom alatt áll: a rend, a béke, az igazság, a jog oltalma alatt. Jobban, mint a földrészt bármelyik országában, ha győztes nagy állam, ha lihegő boszszupuffasztotta újabb alakulat is az. S ennek a megnevezésű, diadalmas nemzeti munkának ünnepét iltte november 16-án a magyar nép összessége, amikor délceg fiai dobogó tiszteletadással léptek el a Kormányzó Ur előtt. A legfőbb Hadur előtt. A fehér lovas előtt, aki a magyar feltámadást, önértéket, a magyar munka bizalmát és boldogulásának lehetőségeit hozta és biztosítja ma is... Ezért hajolt meg előtte a nemzeti zászló, s dobbant

érte minden magyar szív... S ezért tekintjük e történelmi napot a magyar feltámadás ünnepének...

BELPOLITIKA

A miniszterelnök római utja

Multheti számunkban Gömbös Gyula miniszterelnök római tartózkodásának lapunk zártáig ismeretessé vált részleteit közöltük. A további részleteket alább adjuk:

Gömbös Gyula miniszterelnök november hó 7-én délelőtt kihallgatáson jelent meg XI. Pius pápánál s tőle a legnagyobb pápai kitüntetést kapta; délután pedig másodizben tanácskoztat Mussolini olasz miniszterelnökkel. A tanácskozások során a kormányfők kölcsönösen megállapították politikájuk változatlan és teljes meggyezését, valamint azt a szándékot, hogy az együttműködés politikáját folytassák és továbbfejlesszék Ausztriával. A gazdasági kapcsolatokra vonatkozóan a két kormányfő megállapította a márciusi római jegyzőkönyvek kielégítő működését. Végül kíváncsúnak találták a két állam művelődési kapcsolatainak bensőségebbé való kialakítását.

Gömbös Gyula miniszterelnök este elutazott Rómából. A pályaudvaron lelkes tömeg élén Mussolini olasz miniszterelnök búcsúztatta.

A magyar kormányfő Rómából hazatérőben, Bécs közelében, a Semmeringen megszakította útját és fontos tanácskozásokat folytatott a látogatására odaérkezett Schuschnigg

Gömbös Gyula megérkezése Rómába

A magyar miniszterelnök Mussolini társaságában elhagyja a vasuti állomást.

osztrák kancellárral és *Berger-Wal-*
denegg báró külügyminiszterrel.

A tanácskozások után *Gömbös*
Gyula miniszterelnök és kísérete el-
hagyta Ausztriát. A miniszterelnök
vonatát *Magyaróvárról, Győrről* és
Komáromban ünnepélyesen fogadták.
Budapestre november hó 9-én, este
10 órakor érkezett meg a vonat. A Ke-
leti pályaudvaron a miniszterelnök
fogadására megjelentek a kormány
tagjai, a hatóságok vezetői, az olasz
és osztrák követségek főtisztviselői,
országgyűlési képviselők és sokan
mások. A vonatból leszálló miniszter-
elnököt az egybegyűlteket harsány és
lelkis éljenzéssel köszöntötték. A mi-
niszterelnök legegységesebb édesanyját és
nővérét üdvözölte, röviden elbeszél-
getett a kormány tagjaival, majd la-
káására hajtatott.

A római látogatásról a világsajtó
mint igen nagy jelentőségű esemény-
ről emlékezett meg és bőségesen mál-
tatta. A tanácskozások eredményéről
Gömbös Gyula miniszterelnök novem-
ber hó 10-én részletes jelentést tett a
Kormányzó Urnak, majd pedig a
Nemzeti Egység Pártja november hó
12-iki értekezletén számolt be. (A mi-
niszterelnök beszédét lapunk vezető
helyén ismertetjük. A szerkesztő.)

A képviselőház ülése

November hó 12-én kezdette meg
ősz munkáját a képviselőház. *Almásy*
László házelnök az ülést megnyitva,
megemlékezett a Kormányzó Ur be-
vonulásának 15 esztendő jubileumá-
ról és a magyar országgyűlés képv-
selőháza nevében hálás elismeréssel
és nagyrabecsúlással köszöntötte az
államfőt. Az elnök szavait lelkes él-
jenzés követte.

Ezután az elnök ismertette a Kor-
mányzó Urnak a *Rákóczi Ferenc-*
sobor felállítására vonatkozó felhi-
vását, majd azt javasolta, hogy a Ház
a lovasszoborra 25.000 pengőt szavaz-
zon meg és a pénzügyminiszter gon-
doskodjék az összeg fedezéséről. A
Ház a javaslatot elfogadta.

A november hó 13-iki, keddi ülés-
en a gazdasági cselédek szolgálati
idejéről szóló törvényjavaslatot tár-
gyalták. A javaslat lényege az, hogy
a gazdasági cseléd bármikor lép is
szolgálatába, a szolgálati viszony
március 31-ig tart, ha pedig január
elseje után lépett szolgálatba, akkor
a következő év március 31-ig tart a
szolgálat.

A vita szónokai a javaslatot jó-
nak, helyesnek és szükségesnek mon-
dották és elismeréssel adóztak a ren-
delkezései iránt. *Kállay* Miklós föld-
művelésügyi miniszter reámutatott
arra, hogy a javaslat 228 ezer gazda-
sági cselédre, a családtagokkal
együtt egymillió emberről intézkedik.

A Ház a javaslatot általánosság-
ban és részleteiben is elfogadta, majd

Jánossy Gábor a trianoni békediktá-
tum évfordulójáról emlékezett meg.

Fölényes győzelmet aratott a Nemzeti Egység Pártja a megye- bizottsági választásokon

November hó 11-én zajlottak le
országszerte a megyebizottsági vá-
lasztások az általános titkos választó-
jog alapján. A választások a Nemzeti
Egység Pártja fölényes győzelmével
végződtek. Pest vármegyében például
91 tag közül 74 nemzeti egységpárti
és csak 19 kisebbségi tagot választot-
tak. Sopronban 158 tag közül 149 a
Nemzeti Egység Pártjához tartozik.
Abaujtorna vármegyében 30 kerület
közül 25 a Nemzeti Egység Pártjá-
nak juttatta a mandátumot. Hasonló
a helyzet Győr-, Moson-, Pozsony
vármegyében, Orosházán, Zemplén és
Tolna vármegyében.

Fontos kérdések az Országos Mezőgazdasági Kamara választmányi ülésén

Az Országos Mezőgazdasági Ka-
mara igazgatóválasztmánya novem-
ber hó 12-én ülést tartott. *Hoyos*
Miksa gróf nagy elismeréssel emlé-
kezett meg *Kállay* földművelésügyi
miniszternek azokról a törekvéseiről,
amelyekkel egyes termények forgal-
mát megszervezni óhajta, hogy biz-
tosíthassa a gazdák részére a mini-
mális termelői árakat. Végül a mező-
gazdasági munkásság helyzetével fog-
lalkozott, ami az ország egyes vidé-
kein a csekély aratórész miatt sür-
gös beavatkozást igényel.

Szentjóbby-Staub Elemér a tejfor-
galom közeli szabályozásának kérdé-
sével foglalkozott és megállapította,
hogy a tejforgalom teljes szabaddá
tétele komoly veszélybe döntene a ma-
gyar szarvasmarhatenyésztést.

Ezután *Koós* Mihály igazgató ja-
vaslatára egyhangulag állást foglal-
tak amellyel, hogy az egységi el-
járás mielőbb megvalósíttassék és
hogy annak lebonyolítására a mező-
gazdasági érdekképviseleteknek dön-
tő befolyásuk legyen.

A külföldi értékesítéssel foglalko-
va, leszögezte az igazgatóválasztmány,
hogy kivitelünk elől valutapolitikai
okokból nem lehet elzárni régi pia-
cainkat. Kivitelünknek más országok
felé való terelését kiviteli térítésekkel
kell elősegíteni. Végül a mezőgazda-
ság részére szükséges nyersanyagok
külföldi beszerzéséről gondoskodni
kell.

Halács Ágoston dr. főtítkárra a bur-
gonyaértékesítés kérdésében tett elő-
terjesztést és hangsúlyozta hogy a
burgonyatermelő gazdaközönség a
legtöbbszörösebb mértékben helyesli a bel-
földi és külföldi burgonyaértékesítés
lebonyolítására létrehozott szervezet.

Diószeghy Ottó báró titkár előadása
alapján az igazgatóválasztmány a
mezőgazdaságot érintő közlekedési
és szállítási kérdésekkel is foglalko-
zott. Itt egyöntetű volt a felfogás,
hogy a székervenyenyt a vasut ne
hatalmi eszközzel, hanem megfelelő
verseny útján küzdje le.

Országos Evangélikus Zsinat

Fényes külsőségek között nyitották
meg november hó 10-én, *Luther* Már-
ton születése napján, az evangélikus
zsinatot, amelyet *Radvánszky* Albert
báró hívott össze. A megnyitón az
evangélikus egyház minden előkelő
sége s a református egyház sok ki-
magasló vezetőférfia megjelent. A
zsinatot, miután *Geduly* püspök a
Magyar Hiszekegyet elimádkozta,
Radvánszky Albert báró világi elnök
nyitotta meg. A kormányzó enge-
dély felolvasásánál hálásan vették tu-
domásul, hogy az államfő nem óhajt
élni az 1790—91. évi XXVI. törvény-
cikkben foglalt államfői biztos kiren-
delésére vonatkozó jogával. A zsinat
tizenegytagú küldöttsége tiszteltgette,
elnökének vezetése mellett, a Kor-
mányzó Urnál, *Gömbös* Gyula minisz-
terelnöknél és *Hóman* Bálint kul-
tuszminiszternél. A zsinat folytató-
lagos gyűlését másnap tartotta, ame-
lyen *Balogh* Jenő világi és *Ravasz*
László püspök, egyházi elnök vezeté-
sével a református országos zsinat
vezetői is megjelentek. Az ülésen
Raffay Sándor püspök javaslatára
egyhanguan kimondották, hogy a bu-
dapesti *Luther-szobor* ügyében a zsi-
nat közvetlenül fordul a fővároshoz.
Végül a szakbizottságokat alakították
meg.

Csipkemuzeumot épít Halas

Fekete Imre kiskunhalasi polgár-
mester akciót indított Halas népmű-
vészetének propagálására és azzal a
javaslattal állt a képviselőtestület elé,
hogy emeljen a város a halasi csipke
kiállítására és a csipkekészítésre al-
kalmas épületet.

A kiskunhalasi képviselőtestület a
tervet lelkesedéssel tette magáévá és
elhatározta, hogy a Hősök ligetében
megépítteti a világ első csipkemuzeu-
mát.

Szülőoltványok,

hazai gyökerezés és gyökerez vad-
vesszők, többféle alanyokra, úgy bor-
mint speciális csemegefajok, legol-
csóbban beszerezhető teljes felelős-
séggel államilag ellenőrzött telepe-
men. Árjegyzék ingyen. Cím:
MÉSZÁROS ISTVÁN, NAGYRÉDE.
Postafiók 4. Hevesmegye.

Eredménnyel végződtek Kállay miniszter bécsi tárgyalásai

Régóta vajdó kérdése a magyar gazdasági életnek az osztrák export kérdése. Ausztriával létesített külkereskedelmi megállapodásunk azt írja, elő, hogy *Ausztria másfélszer annyi értéket hozzon, mint amennyi iparcikket mi tőlük Magyarországra behozunk.* Ez az arány azonban időközben lényegesen eltolódott, mégpedig Ausztria javára, olyannyira, hogy voltak már olyan hónapok is, amikor Magyarország több árut hozott be Ausztriából, mint amit oda kivitt.

Ennek az állapotnak a megszüntetését célozták Kállay Miklós földművelésügyi miniszternek az elmúlt héten Bécsben lefolytatott tárgyalásai, amelyeket osztrák részről Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter vezetett.

A tárgyalások befejezése után Kállay Miklós földművelésügyi miniszter a következő nyilatkozatot tette a magyar sajtó előtt.

— Ami a lisztkérdést illeti, — mondotta a miniszter — a legmeg-

nyugtatóbb az, hogy minden remény megvan arra, hogy az 500 ezer métermázsás lisztállítás leszállítása már a legrövidebb időn belül megkezdődjék. Magyar bor és káposzta kivitele tekintetében is sikerült megállapodást létesítenünk. Jogos a reményünk tehát, hogy a forgalmi arányszám már a legközelebbi jövőben elérjék a szerződésben kikötött 1:1.5-es mértékét. Külön meg kell emlékeznem arról, hogy milyen jóindulatú támogatásban részesítette Schuschnigg szövetségi kancellár ur a tárgyalásokat és milyen megértéssel találkoztunk Reither osztrák földművelésügyi miniszter ur részéről is.

*

Stockinger osztrák miniszter egyébként november hó 13-án Budapestre utazott, ahol egyrészt Kállay Miklós földművelésügyi, másrészt Fabinyi Tihomér kereskedelemügyi miniszterrel megtárgyalta a végleges megállapodás részleteit.

Nagy érdeklődés mellett folynak a faluszeminárium előadásai

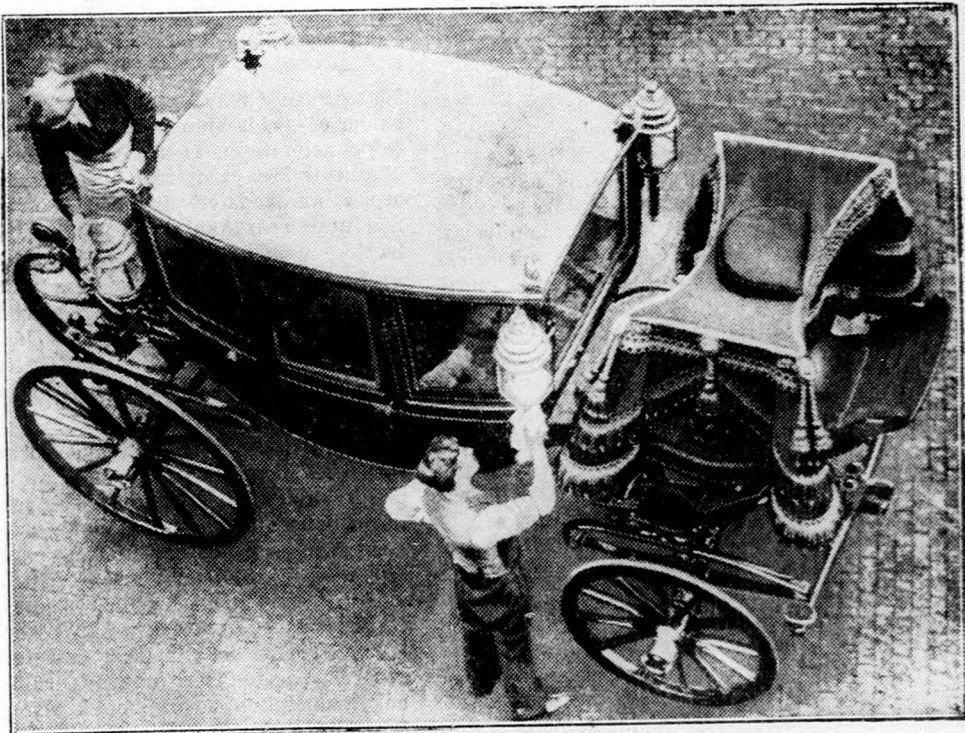
Nagyszámu hallgatóság előtt tartotta meg november hó 9-én Bodor Antal dr. egyetemi m. tanár, a magyar falu alapos ismerője, a *Falukutatás* című nagyszabású előadását. A jeles előadó először a svéd, finn, német, román és északamerikai falukutató mozgalmat ismertette, majd a magyar falukutató mozgalom ismertetésére tért át. Megállapította többek közt, hogy a magyar falukutató mozgalom közel kétszáz éves. Bél Mátyás munkája az első téglá, amely lerakta alapját a mai falukutatásnak. Utána Széchenyi István gróf, Tessedik Sámuel és Károlyi Sándor gróf hívták fel a magyar közvélemény figyelmét a nehéz sorban küzdő magyar falu lakosságára. Ebben a mozgalomban vett részt később az erdélyi főiskolai hallgatóság és kapcsolódott bele az Országos Széchenyi Szövetségbe tömörült egyetemi ifjúság. A világháború lezajlása után a mozgalom vezetését a „Faluszövetség” vette át, amely az összes eddigi mozgalmakat igyekezett egybekapcsolni és előre vinni. Ugyanezt a célkitűzést szolgálja a most alakult Falukutató Intézet is.

A faluszeminárium második előadását Wettstein András dr., a Hangya kitünő igazgatója, tartotta meg: „A fogyasztási szövetkezetek” címmel. Előadása keretén belül ismertette a fogyasztási szövetkezeteknek a múltban és a jelenben követett céljait

együttal az irányított gazdálkodás céljait is hivatva van szolgálni. Ez a gondolat vezette a Hangya központot, amikor 1550 szövetkezeti fiókja közül hatszáz fiókba már bevezette a tojás-, baromfi-, sertés- és marhaértékesítést.

A két magasszínvonalú előadás elhangzása után Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója, meleg és közvetlen szavakban köszönetet mondott az előadóknak és bejelentette, hogy a szeminárium munkájába be fogja kapcsolni a szövetség mindkét csereakciójában résztvevő gazdáját, hogy e révén is elősegítse a szeminárium sikeres működését.

Keller Lajos, az Országos Stefánia Szövetség igazgatója, november 13-án tartotta meg előadását az *anya- és csecsemővédelemről*. Az országos nevű előadó a hallgatóság nagy érdeklődése mellett mutatott rá azokra a feladatokra és kérdésekre, amelyek e téren megoldásra várnak, egy- egy szerszám ismertette az Országos Stefánia Szövetség munkásságát a megalakulásától kezdve. Hangsúlyozta, hogy a csecsemővédelem szerves kapcsolatban áll az anyavédelemmel és amióta az anyavédelmet szoros kapcsolatba hozták a csecsemővédelemmel, a javulásra valló eredmények szemmel láthatólag növekedtek. Keller Lajos felajánlotta a szeminárium vezetőségének, hogy a Stefánia Szövetség központi székházát egy látogatás keretében bemutatja, hogy a hallgatók az anya- és csecsemővédelem műhelytitkaiba is bepillantást nyerhessenek.

Tisztogatják a menyasszonyi hintót.

November hó 20-én tartják meg Londonban György angol herceg és Marina görög hercegnő esküvőjét. Képünk a menyasszonyi hintó tisztogatását ábrázolja.

Hathónapi távollét után hazatértek gazdaifjaink Olaszországból

A Faluszövetség magyar-olasz csereakciójának gazdaifjai, akik május hó folyamán utaztak ki Olaszországba, mostanában tértek haza. Megelőzőleg a Magyarországon tartózkodó olasz gazdaifjak Budapesten találkoztak, ahol Budapest nevezetességeit, a Mezőgazdasági Muzeumot, az agrár-intézményeket, stb. tekintették meg. Tisztelgő látogatást tettek *Marschall Ferenc* földművelésügyi államtitkárnál, aki az olasz gazdaifjakkal hosszasan elbeszélgetett, hangsúlyozva előttük azt, hogy közvetlen tapasztalat alapján ismerhették meg a magyar testvéries érzést és barátságot, amely mély és őszinte a fascista Itália iránt.

— Valószínűleg, — mondotta többek közt — *testvérek között érezték magukat, éppen azért arra kérték benneteket, vigyétek haza mindazt, amit a megcsontított Magyarországon láttatok.* A jövő szempontjából nagyon szükségesnek tartom, hogy a két nemzet gazdaifjúsága kölcsönösen megismerje egymást, mert nekünk nemcsak gazdasági, hanem kulturális közös érdekeink is vannak.

Az államtitkár lelkes szavai után hosszasan elbeszélgetett az olasz gazdaifjakkal, akik elutazásuk előtt *Don Ascanio* herceg olasz királyi követnél is tettek tisztelgő látogatást.

»Mi nem új, hanem régi barátai vagyunk Magyarországnak«

A magyar gazdaifjak történelmi nevezetességű napra jöttek össze Rómában: *Marcia su Roma* évfordulója volt, amikor a fascista Itália megalapítását ünneplik. A város nevezetességeinek megtekintése után tisztelgő látogatást tettek *Acerbo* földművelési miniszter távollétében *Marescalchi* államtitkárnál, aki a miniszter nevében köszöntette gazdaifjainkat. Az olasz államtitkár különösen hangsúlyozta a mezőgazdasági kapcsolatok kiépítésének fontosságát.

— Mi azt akarjuk, — mondotta — hogy a két nemzet, amelynek barátsága hagyományos alapokon nyugszik, ne csak megismerje egymást, hanem erősítse és kimélyítse azokat a gazdasági kapcsolatokat, amelyek a két országot még közelebb hozzák egymáshoz. Az olasz földművesek nemcsak elméleti barátai Magyarországnak, hanem olyanok, akiknek segítő kezét a magyar földműves testvérek már eddig is érezték.

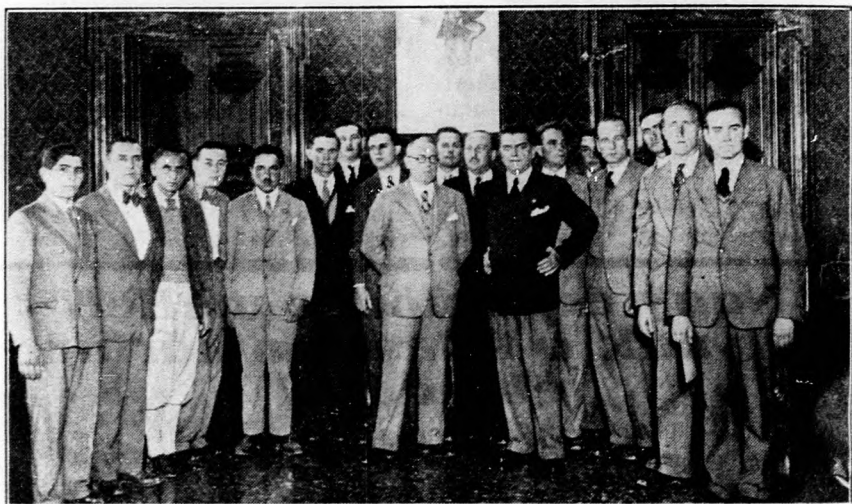
— Azt tapasztalhattátok, fiai, — folytatta — hogy mi nem várjuk meg ölbetett kézzel a gazdasági ka-

tasztrófákat, hanem igyekezünk a Duce elgondolása szerint azokat megelőzni. Mi nem új, hanem régi barátai vagyunk Magyarországnak.

A földművelésügyi államtitkártól *Achille Starace*hoz, Mussolini helyetteséhez mentek gazdaifjaink, aki fényes külsőségek között fogadta őket.

Magyarország ügye a Duce szívügye

A Palazzo Littorióban majdnem egy óráan keresztül tartózkodtak gazdaifjaink. *Szekeres László* dr. főtítká-

A Faluszövetség második magyar-olasz ifjúsági csereakciójának magyar résztvevői *Mario Muzzarini*-nél, az olasz földművelésszervezetek vezetőjénél.

Középen *Szekeres László* dr., a Faluszövetség főtítkára és *Mario Muzzarini*.

köszöntötte a magyar földmivestársadalom és gazdaifjaink nevében *Mussolini* helyettesét, kiemelve, hogy erős akaratú Magyarország is legyőzi azokat az akadályokat, amelyek Trianon után reázuhtak. *Mussolini* helyettese a következőben válaszolt:

— A mi barátságunk nem mesterkélt, hanem őszinte, szívből jövő. *Magyarország ügye a Duce szívügye.* Testvérmépet találatok itt, mely élénk figyelemmel kíséri Árpád népének hőies küzdelmét.

— Az utolsó hónapokban sokan hirdették ugyan, hogy népeink között meglapultak a baráti kötelékek. Ezeknek azt üzenjük, hogy nemhogy meglapultak, — hanem ha ugyan lehetséges — még jobban megerősödtek, mert itt nem egy-két ember szimpátiájáról van szó, hanem két rokonlelkű, közös érdekű nemzet összeforrásáról. Éppen azért nagyon örülök, hogy ismételten üdvözölhetlek benneteket itt ebben az épületben, ahol a Duce szelleme él, dolgozik és cselekszik. Az a hat hónap, amit a mi

fiaink Magyarországon, ti pedig Itáliában eltöltöttek különféle gazdaságokban, elég arra, hogy *gondolatban, érzésben és munkaközösségben összeforrjunk, ahogy nálunk Mussolini, Magyarországon pedig kitűnő vezetők: Gömbös Gyula* hirdeti.

»A mezőgazdasági életben barátok és nem konkurrenszek vagyunk«

A fascista párt főtítkárától elbucuzva gazdaifjaink diszörség közepette a fascista mártírok szentélyénél rótták le áldozatos kegyeletüket. Majd *Mario Muzzarini*-nél, az olasz földművelésszervezetek vezetőjénél tisztelgtek, a Palazzo Margheritában.

Muzzarini a magyar és olasz gazdasági kapcsolatokról beszélve, azt hangsúlyozta, hogy *Giacomo Acerbo* olasz földművelési miniszter a legnagyobb megértéssel segítette és támogatta ezt a csereakciót, annál is inkább, mert az ő felfogása szerint, mi barátok és nem konkurrenszek akarnak lenni.

— Nagyon örülök, — mondotta *Muzzarini*, ez a kivételes fiatal tehetség, — hogy a Faluszövetség és a mi *Confederazione*nk után a Duce akaratára és *Acerbo* miniszterünk elképzelése szerint, — akinek magyarbarát érzelmei közismertek — kölcsönösen kicseréljük gazdaifjainkat. Az elmúlt két év alatt meggyőződünk arról, hogy ti vagytok az összekötő kapocs a két nemzet gazdatisársadalma között. Éppen ezért folytatjuk ezt az akciót.

Mario Muzzarini sokáig elbeszélgetett gazdaifjainkkal, akik azután *báró Villani Frigyes* quirináli követünket keresték fel.

Magyar földön az Örökvárosban

Báró Villani Frigyes római követünk Huszka István sajtóattasé kíséretében olyan szeretetreméltósággal és testvéri közvetlenséggel fogadta gazdaifjainkat, amely egy csapásra meghódította a fiukat. Magyaros fajszeregete, tettekreklésze fényesen bizonyítja azt, hogy a magyarság ügye Villani követünk követünk kezében a fascista Itáliában a lehető legjobb helyen van. Az üdvözlő szavak után Villani követünk belekarolt gazdaifjainkba, bevezette őket a fogadóterembe, ahol több, mint egy óra hosszat elbeszélgetett velük. Kikérdezte fiainkat a tapasztaltakról, de egyúttal lelkükbe véste azt is, hogy mindazt, amit a fascista Itáliában láttak és tapasztaltak, vigyék haza a falvakba, hogy a munka, fegyelem és egyetértés jegyében forrjon össze a nemzet.

— Ez a föld — mondotta többek közt — Mussolini vezetése alatt Magyarország erős támasza, mert a Duce nemzetünk minden megmozdulását a legnagyobb figyelemmel és megértéssel kíséri. Fűzzétek szorosabbra a jövőndő olasz és magyar gazdák között a baráti kapcsolatokat, mert ez sokat segít szegény Hazánk nehéz helyzetén.

Villani Frigyes báró követünk szívbemarkoló szavai mély hatást keltettek gazdaifjainkban, akik úgy érezték, hogy magyar földön vannak az Örökvárosban.

A római tartózkodás után gazdaifjaink egy napot töltöttek Veneziában, amelynek képtárait és egyéb érdekességeit tekintették meg. Hasonlóképpen hosszabb időt töltöttek Triestben, ahol a tengeri kereskedelem lebonyolítását figyelték meg, majd hazatértek.

A Faluszövetség a német és olasz gazdaifju - csereakciójával fényesen bebizonyította azt, hogy feladatának magaslatán áll, amikor lehetővé teszi a jövőndő magyar gazdáknak és faluvezetőknek külföldi mezőgazdasági államok megismerését. Nagy áldozatok árán folytatni fogja a Faluszövetség megkezdett csereakcióit, abban a reményben, hogy külföldet járt gazdaifjaink nemcsak elsőrangú gazdák, hanem ennek a gondolatnak erős propagandistái is lesznek.

(Sz. L.)

A székesfehérvári téli gazdasági iskola két ünnepe

November hó 4-én kettős ünnepség színhelye volt a székesfehérvári téli gazdasági iskola. Ezen a napon fejezte be kétéves gazdasági tanfolyamát az iskola 18 növendéke, akik tanulságos és szépen megrendezett terménykiállítás keretében mutatták be tudásukat és vettek búcsút az iskolától. Ugyanekkor zajlott le a 19 háztartási tanfolyamista záróvizsgálója, valamint kézimunka és ételnemű kiállítása. Az ünnepségen a földmívelésügyi minisztert Sztankovics János ny. gazdasági akadémiai igazgató képviselte. Délelőtt az ünnepség a háztartási tanfolyam szóbeli vizsgájával kezdődött, ahol a tanfolyami növendékek Kosó Irma és Kovács Mária tanárnők kérdéseire szék felkészültségről tettek tanúságot.

A vizsga után a kettős kiállítás megnyitása, valamint az iskola aranykalászos gazdáinak záróünnepélye következett. A záróünnepélyen Gajdó László dr. igazgató az iskola vizsgajelentését olvasta fel, majd a különböző számok következtek. A szereplők voltak: Bóné István (Gárdonyi), Paks János (Pákozdi), Kálmán Péter (Székesfehérvár), Csörgei István (Mány) és Rakk István (Moha) aranykalászos gazdák, Vörös Mária (Mezőkomárom) háztartási tanfolyamista és a „Székesfehérvári Földmívelés Dalkör”. A végzett tanulók kiállításán az első díjakat Tagai Imre (Perkáta), Rakk István (Moha) és Kósa Antal (Kaposgyarmat) nyerték. A kiállítást igen nagyszámu helybeli és vidéki érdeklődő tekintette meg. Délután a „Székesfehérvári Aranykalászos Gazdák Köre” tartotta folyó

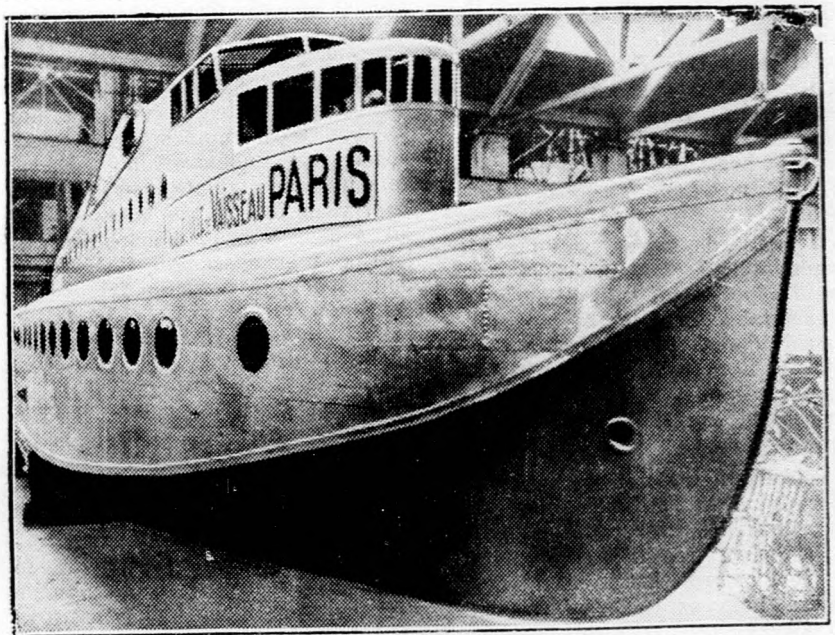
évi rendes közgyűlését gazdag tárgyszorozattal.

Filléres gyorsvonatok

A Magyar Királyi Államvasutak Igazgatósága közli, hogy november 18-án, vasárnap, ötszáz utas jelentkezése esetén az alábbi filléres gyorsvonatok fognak közlekedni: 1. Budapest-ről (Szeged) Hódmezővásárhelyre, 2. Budapest Nyugatról Szarvasra és Gyulára, 3. Hódmezővásárhely—Szegedről Budapest Nyugati pályaudvarra, 4. Sátoraljaújhely—Miskolcra Budapest Keleti pályaudvarra, 5. Pécsről és Kaposvárról Budapesti déli pályaudvarra, 6. Zalaegerszegről és Nagykanizsáról Budapest déli pályaudvarra, 7. Nyíregyháza—Debrecenből Budapest Nyugati pályaudvarra.

Meggyilkolta négy gyermekét egy nagykovács gazda

Rajki István nagykovács gazdálkodó afeletti elkeseredésében, hogy ügyvédi tartozása fejében egyik tehénét elhajtották, négy kisgyermekét bezárta a szobába és ott a három idősebbet baltacsapásokkal megölte, a legfiatalabbat pedig életveszélyesen megsebesítette, úgy, hogy felépüléséhez semmi remény sincs. Rajki feleségének, aki áldott állapotban van, sikerült elmenekülnie. Ő verte fel sikoltozásával a falut, mire a szomszédok megfékeztek a dühöngő embert és átadták a helyszínrre hívott csendőröknek. Rajki Istvánt a csendőrség beszállította a nyíregyházi ügyészség fogházába. A szörnyű vérengzés, — amelyre még visszatérünk — országsszerte rendkívül nagy megdöbbenést keltett.

Épül a világ legnagyobb repülőgépe.

A franciaországi Toulouse városában építik most a világ legnagyobb repülőgépét, amely 80 utas befogadására lesz alkalmas. Képünk a gép óriási törzsét mutatja be.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI./15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

NEMZETGAZDASÁG

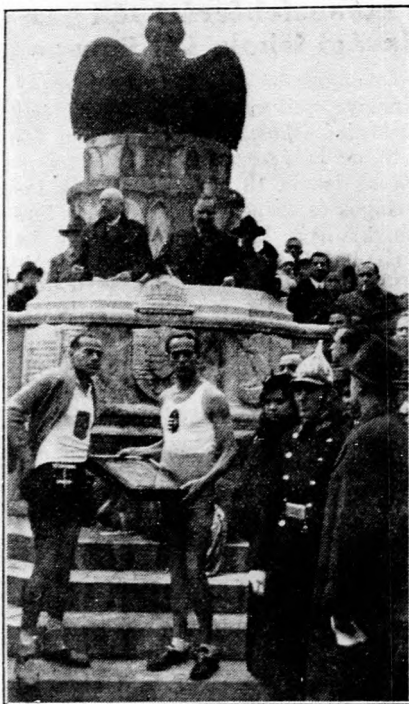
November hó 20-án nemzetközi buzaértekezlet ül össze Budapesten

A nemzetközi Buza Tanácsadó Bizottság november hó 20-án Budapesten ül össze, hogy tisztázza azokat a kérdéseket, amelyeknek megoldása a tavasszal Londonban megtartott értekezleten nem sikerült. Az értekezlet napirendjén öt kérdés szerepel. Az 1935. naptári év végéig megkötött nemzetközi buzaegyezménynek meghosszabbítása az 1937. naptári év végéig; a nemzetközi kínálatnak és keresletnek, valamint a nemzetközi termelésnek a nemzetközi kereslettel való összhangba hozása és végül az évi export-kvóták negyedévi kvótákra való beosztása. Csupa olyan kérdés, amelynek megoldása elsorúan fontos a buza nemzetközi áralakulására vonatkozólag, de egyben olyan kérdések is, amelyeknek megoldása elé a legnagyobb nehézségek gördülnek. A londoni értekezlet éppen azért nem járt teljes eredménnyel, mert voltak a résztvevő államok között olyanok, akik — rövidlátóan — a saját pillanatnyi érdekeiket nem voltak hajlandók a nagy közös érdek alá rendelni, holott a világ gazdaságnak éppen ez lett volna az érdeke. Reméljük, hogy a budapesti értekezlet több sikerrel jár. A megnyitó ülésen Kállay Miklós földművelésügyi miniszter fogja üdvözölni a megjelenteket és a magyar mezőgazdasági érdekképviselőket is nagyban készülődnek az értekezleten való részvétellel.

Emelkednek az árak, még sincs kínálat a buzapiacra. A buzapiacra a legutóbbi napokban az árak lassan, de állandóan emelkedő irányzatot mutatnak. Tőzsdekorokban egyrészt a kivitel emelkedésével, másrészt pedig azzal a körülménnyel magyarázzák az áremelkedést, hogy a nagymalmok most fedezik szükségleteiket. Érdekes tény, hogy az emelkedő árak ellenére sem növekszik a kínálat a buzapiacra.

1.1 milliárd mázsa a világ ideai burgonyatermése. A Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet adatgyűjtése szerint a legfontosabb burgonyatermelő államok ideai termése meghaladja az 1.1 milliárd métermázsát, s ez az összeg több, mint 40 millió métermázsával nagyobb, mint a tavalyi termés.

Csökken a hizlalás. A Magyar Gazdaságkutató Intézet jelentése szerint a hizlalási tevékenység szeptember hónapban erős csökkenést mutat. A hizálóállomány is csökkent, olyannyira, hogy az 1933. évi szeptemberi állománytól számított növekedés majdnem teljesen eltűnt. Ezzel szemben nagyon megélénkült a hizott sertések értékesítési piaca.

1458 kilométeres futás.

Matura Ernő és Lovass Antal a budapesti országzászlótól elindultak, hogy megkoszorúzzák a római hősök emlékművét és átadják Mussolininek a budapesti husiparosok díszalumban foglalt üdvözlését.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Szövetkezeti köteleesség

Régi szabály és tapasztalat mutatja, hogy a hitelszövetkezetek munkája azokban az őszi hónapokban élénkül meg, amikor a rossz időjárás beálltával, megszűnik a mezei munka s a pihenés és nyugodtabb szemlélődés korszaka következik a magyar gazdákra. A hitelszövetkezetek munkájában tehát minden egyes esztendőben egy hullámvonalhoz hasonló fejlődés tapasztalható, melynek csúcspontját az őszi és téli hónapok képezik s mely a nyári hónapokban sokat kissé meglapulni. Ha meggondoljuk, hogy a hitelszövetkezetek érdek körébe tartozó, közel négyszázezer család tulnyomórésze a mezőgazdasággal foglalkozó népességből kerül ki, úgy igen könnyen megérthetjük a fentvázolt jelenségnek okát. Elsősorban azért veszi az őszi hónapokban nagyobb lendületet a hitelszövetkezetek munkássága, mivel a falusi földművelő nép tulajdonképpen csak ezekben a hónapokban szabadul fel a kora reggeltől késő estig tartó nehéz és fárasztó mezei munka terhe alól s csak ilyenkor, télvíz idején van érkezése arra, hogy a közügyekkel, s így többek között a szövetkezetek ügyeivel is figyelmesebben foglalkozzék. De a másik igen fontos ok abban rejlik,

hogy ezekben a hónapokban kapja kézhez a gazdátársadalom egy esztendő verejtékes termelő munkájának pénzbeli eredményeit. Az ugynevezett kisebb mezőgazdasági terményekért, baromfiért, gyümölcsért, tojásért, vajért, stb. évközben is néha pénzt lát a gazda, legfontosabb terményei azonban ilyenkor, ősszel kerülnek piacra s azoknak ára ilyenkor folyik be a falusi gazdák pénztáráiba.

Ezek a mezőgazdasági termeléssel és a falusi élet különleges sajátosságaival összefüggő jelenségek fontos köteleységeket rónak a hitelszövetkezetek vezetőségeire és tagjaira egyaránt. A szövetkezetek vezetőinek ezt az időszakot, a falusi nép pihenő és ráérő idejét elsősorban arra kell felhasználni, hogy a falu lakosságának érdeklődését a hitelszövetkezet iránt ébren tartsák, sőt, céltudatos propagandával azt fokozzák. Ilyenkor kell gondolni a hitelszövetkezeti üzlet-résztőke és betétállomány gyarapítására s ami még ennél is fontosabb: ilyenkor kell a hitelszövetkezeti tagokat figyelmeztetni a szövetkezettel szemben fennálló tartozásaik kiegyenlítésére, illetve törlesztésére s általában a szövetkezeti kötelezettségek pontos teljesítésére.

A kötelezettségek teljesítése fontos érdeke a hitelszövetkezeti tagoknak is, mert éppen az ő magatartásuktól, az ő köteleességtudásuktól függ a hitelszövetkezet teljesítőképessége és eredményes munkája. A hitelszövetkezetek sohasem bizonyultak türelmetlen hitelezőknek s mindenkor méltányolták adósaik válságos és nehéz helyzetét. Ezt a méltányos elbánást, a szövetkezeti altruizmusnak ezt a sokszor tápasztalt megnyilatkozását kell most a szövetkezeti tagoknak viszonozniuk azzal, hogy őszi bevételeik egy részét legalább adósságaik törlesztésére fordítják. Csak ezen az alapon indulhat meg a magyar hitelszövetkezetek frontján az új hitelélet olyannyira kívánatos és egészséges lüktetése.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése november hó 30-án lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Egész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel indítunk.

A VASÁRNAP kiadóhivatala, Budapest, V., Báthory-utca 24.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A kacsá hízalása

A kacsát már pár hetes korában hízóba lehet fogni. Így 8—10 hetes korára $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ kg élősúlyt ér el s igen finom, jól fizetett pecsenyét szolgáltat.

A hizlalandó kis kacsáknak 3 hetes koruktól fogva már nem adunk szabad mozgási alkalmat, hanem egy 15—20 C fok hőmérsékletű helyiségben tartjuk s naponta csak kettő, később egy, majd fél órára engedjük ki az udvarra. Eleségül adjunk eléjük keveréket, mely állhat 1 rész pohánka-, 1 rész árpa-, 1 rész tengeridarából, 1 rész buzakorpából, továbbá 1 rész hallisztból, mely keverék lefőlőzött tejbe áztatandó. Szemes eleséget nem adunk a fiatal hízókacsáknak.

Lehmann német tanár igen jó eredményeket ért el a következő keverékkel: 4 rész árpadara, 4 rész buzadara, 1 rész szárított sórélesztő, 1 rész halliszt. Emellett adott nekik zöld lucernát. *Blancke* nevű, kiváló baromfitenyésztési szakteknitől, ehhez csak annyit fűz hozzá, hogy az utolsó hetekben a hus izének javítására ajánlatos a hallisztet elhagyni s helyette lefőlőzött tejbe áztatni a darát, vagy pedig — lefőlőzött tej hiányában — a hallisztet husliszttal, vagy töpörtyűvel pótolni.

A fiatal hízókacsákat kezdetben naponta négyszer, a hatodik héttől kezdve, naponta háromszor etessük. Ha a darakeverék elég nedves, akkor nem kell a víznek állandóan előttük állnia, hanem elegendő naponta annyiszor itatni, ahányszor etetve lesznek. Hetenkint egyszer, legfeljebb kétszer adjunk alkalmat nekik a fürdésre; gyakrabban felesleges, sőt a súlygyarapodás szempontjából káros.

Mihelyt a fejlődő kacsák 8—10 hetesek, készek a levágásra. Ugyanis 11—12 hetes korban megindul a tolasodás, mikor is a hustermelés megakad és a takarmánytermelés nagyon kedvezőtlenül alakul.

Fiatal racka kosok.

A 6—7 hónapos kacsák megint alkalmasak a hizalásra; ekkorra tollazatuk, csontozatuk és izomzatuk eléggé kifejlődött. Ekkor mozgásukat korlátozzuk; naponta adunk nekik párolt burgonya, korpá, dara és aludttej keverékéből annyit, amennyit megessznek és minden etetés után megitatjuk őket. Három hét alatt finom, zsírral átszótt lesz a husuk és ekkor levághatók.

Az idősebb kacsát hizalás céljából 2—3 hétig tömni is szoktak sós vízbe áztatott szemes tengerivel. Naponta kétszer szokás tömni, de csak akkor, ha az előbb betömött tengerit a kacsák már megemésztette. E 2—3 hét alatt a kacsák 8—12 kg. tengerit fogyaszt el, miközben 1.8—2.4 kg súlygyarapodást ér el. A takarmányt tehát 20 százalékos súlygyarapodással értékesíti (ugy, mint a zsírra hizlalt mangalica sertés). A tömött kacsák előtt mindig legyen ivóvíz!

Bor- és pálinka-áralakulás

A termelők körében kissé bizakodóbb hangulat kezd tért hódítani. Ennek az az oka, hogy — mint hírlík — egyes tökések a tavaszi várható nagyobb boráremelkedésre számítva 1000 hl-es tételekben igyekeznek a mostani lanyhaság mellett aránylag még olcsón lehetőleg erősebb borokat bevásároltatni ügynökök útján és e borokat nagyobb pincészetekben beraktározzák. Egyébként vásárlás állandóan van, csak lassabb a menet mint a szüretben. A kistermelői komercborok mai irányára 1.6—1.8 fillér között mozog, az uralági jobb fajborokért még mindig megkérlik és meg is fizetik a 2—2.2 filléres árat fokontként.

A törkölypálinka kifőzése megindult. Átmenetileg az ár nem emelkedik és már hetek óta tartja magát a hektoliterfokontkénti 3—3.10 pengő irányár. A nyersanyag ezidén sokkal jobb, a hozadék mázsánként

Szőlőbirtokosok!!!

Aki nem alkalmazkodik a mai gazdasági viszonyokhoz, az elpusztul. Hiába dolgozik, a gazdasági válság elsodorhatja!

Statisztika bizonyítja,

hogy a magyar esemeszőlőt sokkal jobb árban és már nyár derekától lehet értékesíteni, mint a komerc-borokat!

Oltsa, telepítse át

szőlőterületének 40 százalékát értékes korai, jól szállítható, valamint késői, jól eltehető esemeszőlőre és súlyos borszőlőre ugyanacsak frissítse fel finomabb borokat adó börtérő borsfajokkal. (Bernát-vörös!) Szakleirást, árjegyzéket küld levélbeli kérésre díjmentesen!

Bohn József csemeszőlővesztő termelő mintatelepe, Bohnmajor, u. p. Árpádközpont,

ahonnan közel 160-féle csemege- és borszőlőfajta I. oszt. vesszőt rendelheti meg! Itt kapható az **Irsai-M. Olivér** legkorábbi muskotály csemeszőlő vesszője, reverzállissal! Erre kérjen ajánlatot!

kb. 1—1.2 abszolutfokkal magasabb, mint a múlt évben. A szilvőrium-termelés ezidén jóval kisebb lesz. A nyári vörös új szilva irányára hektoliterfokontként 3.60, a kék, azaz magvaváló szatmárvidéki ó-szilvőrium ára 5 pengő. A hidegebb idők beérkezével e kisüsti pálinkáknál is komolyabb árszilárdulást várnak, mivel a nyersanyag jóval kevesebb, mint a múlt évben volt.

Irsai - M. József.

Apró jótanácsok

A racka-juhok hajdan ezerszázra jártak Alföldünk szikes legelőit, de ma már lassankint kiszorítja a fésűs merino. A rackák bundáját ugyanis hosszú, de durva tincsek alkotják, melyekből csak más, finomabb gyapjuval keverve lehet pokrócot készíteni. Levágás után prémjéből subát, a bárányokéból sapkákat, vagy bundabélést készítenek. A rackának két típusa fordul elő hazánkban: a felálló és pödrott szarvakat viselő hortobágyi és a csigásszarvu havasi racka. Ez utóbbi zömökebb, finomabb gyapjút és több tejet termel. Ilyen fiatal csigásszarvu racka-kosokat mutat be a mellékelt képünk.

A mesgyékről, dülőutakról és árokpártokról tisztítsuk le a káros és különösen a tüskés gyomokat. Ezek a tél beállta előtt kitünő buvóhelyet adnak sok káros rovarnak s áttelelésüket segítik elő. Ott, hol ezek a gyomok (paréj és tüskefélék) tömegesebben fordulnak elő, lekaszásuk s betakarításuk még tüzelőanyagpótlék nyerése szempontjából is helyénvaló. A ballangókóró vagy ördögkerék gyűjtését és tüzelőül való elrakását különösen a homoki gazdáknak ajánlhatjuk.

VASÁRNAP DÉLUTÁN

A megboldogult Szathmáry Tihamér csongrádi főispán igazi magyar humoru tekintetes ur volt. Csak úgy a kabátja ujjából ránta ki a zamatosabbnál, zamatosabb anekdotákat, régi csongrádi történeteket. Egy ízben a vásárhelyi Fekete Sas kávéház terraszán ülünk, a híres „vásárhelyi sétatérén” csendes borozgatásban, mikor imigyen szól hozzám Tihamér bácsi:

— Ejnye, öcsémuram, nem halott-e Harsányi csöndbiztos nyaklós embőréről?

— Nem én, bátyámuram.

— Hát úgy esett a dolog, hogy még a feljebb való időkben beállt Harsányi csöndbiztoshoz egy vásárhelyi magyar és előadja, hogy az előtte való napon a mindszeinti vásáron valami pernahajder vadonat új két nyaklóját a rudvégről leemelte.

— Mért nem vigyázott rá kend, — rivallt rá Harsányi csöndbiztos — mas már mű kerössük!

— Nem köll azt kerösní, instálom, — kornyikálja a káros — tudom én, hogy ki betyárkodta el.

— No, akkor mög is léssen az.

Aztán megkérdi, mi a neve, hol lakik, meg a mi szükséges. A tollnok jegyez mindent akkurátusan és punktumosan.

— No, mas már möhet kend.

— De kerömalássan...

— Sömmi kerömalássan, ha mögkerül a nyakló, majd hiráddással löszünk. A többi az én dolgom. Möhet!

Déltájon már hozzák is befelé a nyaklós embört. Neki áll Harsányi

csöndbiztos nagy hangfelszóval:

— Hát hun vötted a nyaklót, he ebbalábod?

A delikvens egy nemrég elhalt szígyártóra hivatkozik.

— Micsoda, hottakra hivatkozol!

— és már nyakon is csördíti az ípsét, csak úgy sorjádzik. — Te ilyen, te olyan, majd mögémlogettetöm vélöd azt a zshivány voltodat, kapcabetyár! Lefelé, puhítani!

Nyakon kapja a csöndlegény a nyaklós embört és cepeli lefelé a kazamatába.

Reggel jelenti a csöndlegény, hogy igen kéredzik fel a nyaklós embör, a

tekintetes biztos ur elé, nyilván ódzodik.

— Hozza fel, — rendelkezik Harsányi.

Ketten támogatják fel a nyaklós embört, mert biz a puhítás után nem igen tudott a saját lábán mögállni.

— No, vélekszöl-e, hol vetted a nyaklót?

— Kérom alássan tekintetes biztos urat, az én nyaklómat lopták el, én volnék a káros...

— Nem tán? — riadozik Harsányi.

— Hát mér nem mondta kend?

— Akartam én váltig, de a tekintetes biztos ur...

— Jól van, elég. Ugy tetszik egy parányi tévedés esett a dologba. No, de sé baj. Legalább meglátta kend, milyen szigoruan fogom a dolgot.

SZÁMADÓ ERNŐ

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Burgonya felhasználása a kenyérsütéshez

(Együttal válasz „D. I., Rábatöltös” levelére.)

A burgonyát megmosva, héjában megfőzzük; mikor kihült, megreszeljük és a megkelt kovással és a liszttel összedagasztjuk. Buzalisztból készült kenyérhez általában 10—15 százalék burgonyát szoktak adni, de szükség esetén a jó buzaliszt 20—25 százalékot is elbir. Rozsliszthez vagy egyáltalán nem, vagy csak igen kevés (4—5 százalék) burgonyát szoktunk adni, mert a rozslisztből készült kenyértészta a kelesztés alatt úgy is nagyon meglágyul és ha még burgonyát adunk hozzá, könnyen ragadóssá válik. Minden olyan burgonyát fel lehet használni a kenyérszításhoz, amely megfőve porhanyós (lisztes) sóval háztartási és nem ipari célokra termesztett burgonya. A burgonyával készített kenyér nem szikkad olyan gyorsan, mint a tiszta buzalisztból készült és így sokkal tovább friss marad.

A nyul és más vadak husának feldolgozása

A frissen elejtett vad husát vagy azonnal kell feldolgozni, vagy pedig, ha később kapjuk kézhez, azt előbb érlelni kell. Az érlelés abban áll, hogy a vadat hűvös, szellős helyen felfüggesztve állni hagyjuk, hogy a szivóssá vált sejtek lazulását elősegítsük. Miután azonban a vadhus hamarabb romlik, mint a marha- vagy borjúhus, érlelés előtt tanácsos a beleit eltávolítani. Érlelés után következik a vadhus bepácolása. Erre a célra annyi levet kell készíteni, hogy a húst egészen ellepje; a vízhez feleannyi étel-ecetet, két-három kanál sót, egy nagy fej vöröshagymát, sárgarépát, petre-

zsemyemgyökeret, horsot, szegfűszeget, babérlevelet adunk. Mindezt negyedórán át forni hagyjuk, azután a táliba helyezett vadhusra forrón ráöntjük. A tálat befödve, hűvös helyre tesszük, másnap a pácot a hussal együtt egyszer felforraljuk és két napig állni hagyjuk; akkor a húst szalonnával megtűzdeljük, a páclét aláöntjük, megfelelő mennyiségű zsírt adunk hozzá és sütőben puhára pácoljuk. A zsíros pácléből kevés liszttel, tejjel és szitán áttört zöldséggel mártást készítünk, melyet a hussal együtt tálalunk és zsemlyegombócot készítünk hozzá.

Házinyulat is lehet vadasan készíteni. A házinyul husa puha, edeskesízű és igen tápláló; mivel zsirtartalma jóval nagyobb, mint a mezei nyulé, azért rendszerint nem is szükséges szalonnával megtűzdelni. Az állat kizsigerelésénél ügyelni kell arra, hogy a hólyagját meg ne sértsük, mert akkor a husa kellemetlen ízt kap.

Ételreceptek

Vadászszület. Fél kg felszálcsületet kiverünk, megsózzuk és szalonnával megtűzdeljük, aztán lisztben megforgatva, peccenyésütőben, kevés zsírral megsütjük. A megmaradt zsírral apróra vágott hagymát piritunk s benne a szeleteket puhára pároljuk. Tálalás előtt 2 deci tejjel öntünk rá, felforraljuk és burgonyakörítéssel adjuk az asztalra.

Burgonyamorzsa tojással. Egy kg burgonyából negyed kg liszttel és két tojással tésztát gyurunk és ujjnyi vastagra nyújtjuk. Nagy lábosban zsírt hevítünk, a kinyújtott tésztát belecsuszatjuk s ha az alja megpirult, másik oldalára fordítjuk, azután darabokra szaggatva megcukrozzuk.

Kukoricalapény. Fél kg. kukoricalisztet egy liter tejjel leforrázunk, aztán 8 deka cukrot 4 tojássárgájával, 12 deka vajjal és 2 kanál tejjel elkeverünk, 3 deka tejben áztatott élesztővel a langyosra kihült liszthez adjuk s jól kikent sütőlemezre öntve megsütjük.

Angol tengerészcadettkék gyakorlaton.

H I R E K

Jaj de fájón...

Jaj, de fájón kesereg a vadgalamb,
De busan szól a viszlói nagyharang,
Temetőbe egy halottat kísérnek,
Jaj, de sokan sírnak-rínak, könnyez-
nek...

Harang, harang, bárcsak énreám szól-
nál,
Ugy is tudom, csak egyedül siratnál,
Nem lenne, aki érettem könnyezzen,
Hiszen nincs szív, ki szívemmel érez-
zen...

H. PAPP MÁRIA (Diósvizsló)

Ha én ökrösbéres lennék...

Ha én ökrösbéres lennék,
A királlyal nem cserélnék,
Ökröm fognám a járomba,
Galambomat a karomba.

Ha megkapnám a béretem,
Csizmát vennék kedvesemnek,
Tudom büszke lenne rája,
Hogy béresnek lett babája.

ILA SÁNDOR (Felsőmocsolád)

Göcsi bordal

Ha nem volna pohár...
És benne a jó bor,
Mitől dalolgatnánk,
Nem így van-e sógor?

Miről dalolgatnánk,
Ha nem volna kislány,
Tán virág sem volna
Pörge kalapunknál?

Ha nem lenne ez az
Istenadta „noha“,
Belepné jókedvünk
A bubánat moha.

Mi is lenne fegyver
Gazdram kezébe,
Ha az asszony urnám
Felkerül a székbe?

Hogy vélekedsz sógor,
Hát te jó cibmora?
Ehen van, koccintsunk,
Jó ez a kis „noha“.

MENTES ISTVÁN
(Lentiszombathely)

Ujra Vay László bárót választották meg
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara el-
nökévé.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara
(Debrecen) legutóbbi tisztújító közgyűlé-
sén Vay László bárót közfelkiáltással is-
mét megválasztották az elnöki tisztre. A
főispánt Beszterczey Gábor alelnök üd-
vözte újra való megválasztása alkalmá-
ból. Vay László báró megköszönte a Ti-
szántúli agrártársadalmának lelkes bizal-
mát és változtatta azt a munkát, amelyet a
kamara a gazdátársadalom érdekéinek
védelmében kifejtett.

Vantsó Gyula dr. gazdasági főtá-
nácsos ünneplése. A Magyar Agrár-
sajtó-Szindikátus az elmúlt héten
ünnepi vacsorát rendezett elnökének,
Vantsó Gyula dr. gazdasági főtána-
csosnak kormányzói kitüntetése al-
kalmából. A vacsorán ott voltak a
többi között Czettler Jenő, a képviselők
alelnöke, Khuen-Héderváry
Károly gróf, Eszenyi Jenő, Rothmeyer
Imre, az OMGE főtájtára, Szentjób-
Staub Elemér ny. államtitkár, Halács
Ágoston dr., az Országos Mezőgaz-
dasági Kamara főtájtára, Baross
Endre kormányfőtanácsos és sokan
mások. Az ünnepi est első felköszön-
tőjét az Agrárszindikátus alelnöke,
Serényi Gusztáv mondta. Meleg sza-
vakkal méltatta Vantsó érdemeit és
találóan jellemezte azt a kort, amely
az altruizmus szellemében számos
agrárintézményt alkotott, amelynek
levegőjében Károlyi Sándor és Dará-
nyi Ignác tanításai nyomán bonta-
kozott ki Vantsó Gyula életmunkája.
A lelkes éljenzéssel fogadott üdvözlés
után Czettler Jenő egyetemi tanár,
a képviselőház alelnöke és a különféle
agrárintézmények kiküldöttjei szóla-
tak föl, majd Vantsó Gyula dr. pá-
ratlanul szellemes beszédében köszönte
meg az üdvözlést.

Esküvő. A budapesti Kálvin-téri refor-
mátus templomban november hó 11-én
volt Csernay Ilona felsőkereskedelmi is-
kolai tanárnak és Bakó László fülöpszál-
lasi körállatorvosnak az esküvője. Az egy-
házi szertartást Ravasz László püspök
végezte. Násznagyok voltak Gergely Ist-
ván kereskedelmi főtanácsos, a „Hangya“
igazgatója, és Antal Dénes főgimnáziumi
tanár.

Felhívás a „parasztírókhoz“. Az a
siker, amely az ujabban feltűnt, ugy-
nevezett parasztírókat kísér, annak
a jele, hogy az egyszerűbb emberek
között is vannak tehetséges művé-
szek, írók és költők. Sajnos, elzárva
a világtól, nem tudnak megfelelően
érvényesülni. Ezen szeretne segíteni
Bálint János kisgazda (Érsekcsanád),
aki maga is költő s egy olyan verses
és prózaíró gyűjteményt akar kiadni,
amelyben csak földmíves-, kisgazda-
írók szerepelnek. Éppen ezért tiszte-
lettel kér minden olyan kisgazdát,
földmívest, erdészt, halászt, egyszóval
mezőgazdasággal foglalkozó embert,
tekintet nélkül arra, hogy hány isko-
lát végzett s jelent-e meg már valami
írása, hogy közölje vele pontos címét
legkésőbb november hó 30-ig. Ugyan-
csak kéri azokat is, akik ilyen embe-
rekről tudnak, hogy azok címeit sür-
gösen közöljék vele.

Háztartási tanfolyam Baltavárott. No-
vember hó 4-én tartotta meg a 4. számú
háztartási vándortanfolyam ünnepélyes
záróvizsgáját Baltavárott. A vizsga előtt
hálaadó szentmisén vettek részt a tan-
folyam növendékei. A záróvizsgán, melyet
Pesthy Béla ny. gazd. akad. igazgató,
vizsgabiztos elnöklésével tartottak meg,
megjelent a járási főszolgabíró Tulok Jó-
zsef dr., a szombathelyi m. kir. téli gazda-

sági iskola kiküldöttje Kállay Kornél, kir.
gazd. tanár, és a helybeli vezetőférfiak,
valamint az érdeklődők igen nagy szá-
mban. A tanfolyam szép sikerrel ért véget,
a növendékek nagy elméleti és gyakorlati
készségről tettek tanúságot. A vizsga
után kiállítás keretében mutatták be a
tanfolyam alatt készített fehérmű- és
disz munkákat, valamint a kiállításra ké-
szített tézstaneműeket. A tanfolyamon
25 növendék nyert bizonyítványt. Előadók
voltak Harsányi Lujza dr. és Jankovics
Ilona gazdasági tanárok.

Negyven évi szolgálat kitüntetése.
Sipter Károly máriakémeti mező-
gazdasági munkást 40 évi hűséges
szolgálatáért jutalmul a földmívelés-
ügyi miniszter oklevéllel és pénzjuta-
lommal tüntette ki. A kitüntetést
Horváth István főbíró adta át nagy
közönség jelenlétében.

Kitüntetett jegyzők. A Kormányzó Ur
a miniszterelnök előterjesztésére Horváth
Péter nagyecski és Sági Jenő babóti
körmegyei jegyzőket negyven évet meghaladó ér-
demes szolgálatuk elismerésül a IV. osz-
tályu magyar érdemkeresztet adomá-
nyozta.

Ki tud róla? Nevelt fiam, Szabó
Imre, aki 3 évig vámőr volt Baranya
vármegyében, a magyarbolyi kiren-
deltségénél, 1928 január hó 15-én le-
szerelt és azóta nem hallottam hírt
felőle. Aki ismeri őt és tud róla,
szíveskedjék engem értesíteni. Szabó
Lajos, Somogygyabajom, Mező-u.
101.

KERESÉK:

Keresek nagyobb mennyiségű fűza-
vesszőt feles haszonra. Cím: Szőke Sán-
dor, Felsőnyék, Tolnamegye.

VENNÉK:

Vennék 50-100 ezer darab „Ripária
Teleki 8.“, „Berlandieri“ simavesszőt és
Ripariát; kérek árajánlatot és minta-
vesszőt; esetleg személyesen megjelenek.
Cím: Kerékgyártó János, Abasár-ujtelep,
615. szám, Hevesmegye.

ELADNÉK:

Eladnék egy használt cibalmot, vagy
elcserélném egy kerékpárért. Cím: Szőke
Sándor, Felsőnyék, Tolnamegye.

Eladnék 25 darab hathónapos, 23 kg
súlyú mangalica-süldőt kg-ként 68 fillér-
ért. Eladnék továbbá a hevesi határban
13 magyar hold szántóföldet, 4 kilométer-
re Heveshez, 6760 pengőért; a jásziskéri
határban 37 magyar holdat, amelyből
7 hold legelő, a többi szántó 8880 pengő-
ért; 66 magyar holdat, kitűnő új épületek-
ket, mindent termő szántóföldek, teher-
mentesek, 27.000 pengőért. Cím: Vágó H.
Béla, Jásziskér, Hollóhat, Szolnokmegye.

Eladnék több ezer darab számos fajtaú
szőlőgyűjtő, hazai gyökerező szőlővesszőt,
vadvesszőt és sima szőlővesszőt a föld-
művelésügyi minisztérium engedélye alap-
ján. Cím: Kerékgyártó János, Abasár-
ujtelep 615. szám, Hevesmegye.

A Patkányirtás radikális megoldása!

Lucillus
patkányirtó
pogácsa ha-
tása csodás

Próbaadagot teljesen ingyen küld

Wonisch patkányirtó vállalat

Budapest, VIII., Salétrom-u. 10.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Jugoszláv megszállt területre fogok utazni, hogyan járathatom oda a „Vasárnap”-ot és mennyibe kerülne ez? 2. Hogyan történik a helyből való távolugrás állítási versenyeken, 20–30 cm magas deszkalapról, vagy a pusztai földről? 3. Idegen nyelven írt, de magyarra fordított verseket és elbeszéléseket elfogad-e közlésre a szerkesztőség? 4. Mint versköltő kingomattam egy kis füzetet és ezt tetszőszerinti áron terjesztem. Egy vidéki városkában ezt az eljárástomat a csendőrség kifogásolta és jogtalannak minősítette, helyese-e csendőrség álláspontja? (R. L. Tar). — **Felelet:** 1. Ez esetben a lapot borítékba fogjuk küldeni s így az előfizetési ára évenként 8 pengő lesz. 2. Nemzetközi versenyszabály szerint a helyből való távolugrás egy földbe sülyesztett fagerendáról történik, amelynek felső lapja egybe esik a föld színével. 3. Idegen nyelvből való fordításokat, közlés céljából csak abban az esetben fogadunk el, ha a szerzőnek erre vonatkozó engedélyt egyidejűleg beküldi. 4. Izen. Könyvének szabad terjesztése céljából házálási iparengedélyt kell kiváltania az illetékes főszolgabírói hivataltól.

Kérdés: Három hold vagyonváltási földem van. Ezeknek a kataszteri tiszta jövedelmét 10.52 ar. koronáról 22.37 ar. koronára emelték fel. Horá fordulhatok ennek leszállítása végett, mert ezt túl magasnak találom? (Sz. L., Nagybjom). — **Felelet:** A kataszteri tiszta jövedelem megváltoztatását a községi előjárás útján az adóhivataltól kell kérni.

Kérdés: 1. Egy uradalomban voltam vincellér. Az uradalom most felmondott. Tartozik-e az uradalom tíz kilométeren belül hazaszállítani? 2. Szeretnék munkásokat szerződtetni bármilyen uradalmi munkára. Hora forduljak és mi a címe? 3. Apósom 1931-ben elhalt, így özvegyi jog címen most mindent az anyósom használ, aki egyik lányának kielégítésére el akar adni a közszerzeményből. Megrövidítheti-e ezzel a többi gyermekeit? 4. Ház-helyemet szeretném elősövénytel körülütni. Lehet-e ezt pontosan a határra ültetni? (562). sz. előfizető, Rozmaringtelep). — **Felelet:** 1. Az uradalom tartozik Önt tíz kilométeren belül hazaszállítani. 2. Forduljon a földművelésügyi minisztériumban működő Gazdasági Munkaközvetítő Irodához. 3. Anyósa a saját tulajdonában lévő ingatlanok közül annyit idegeníthet el, amennyit akar, csak ha tékozlásszerű a költsékezés, akkor kérhetik gondnokság alá helyezését, vagy a köteles rész biztosítására szolgáló zárlatot. 4. Az elősövényt csak a saját területére ültetheti.

Kérdés: 1. Egy házrész tettem meg 35 pengőért. Mennyi díjat kell fizetni a szer-

ződéért, mert amit tölem kértek, 15.50 pengő, kieszit soknak találom. 2. Milyen távol kell ültetni a fát a mesgyétől? (H. M., Kecel). — **Felelet:** 1. Küldje el a szerződést és közölje, hogy ki csinálta, akkor tudunk csak a szerződés díja felől felvilágosítást adni. 2. A fát a mesgyéhez 1 m-re ültetheti.

Kérdés: Feleségem örökölt egy házat. A ház be volt biztosítva tűzkár ellen. Köteles vagyok-e átvenni a biztosítást, habár semmiféle kötvényt nem kaptam kézhez. Én a biztosítást nem akarom fenntartani. (Sz. A., Sornás). — **Felelet:** A biztosítási kötvény a hatodik évre felmondható a kötvényben foglalt feltételek szerint. Ha tehát a biztosítást nem akarja fenntartani, akkor a hatodik évre felmondhatja. Egyébként a hagyatékátadó végzés alapján követelheti a biztosítótól, hogy a kötvényt az Ön nevére írják át.

Kérdés: Édesanyám át akar adni 2000 koronás, saját jegyzésű nosztrifikált hadikölcsönkötvényt örökre. Hol kell az öröklést megírni, hogy kaphassak utána segélyt? Lehet-e feleségemmel együtt közös névre írni? (H. I., Kőröcs). — **Felelet:** Öröklésről édesanyja életében szó sem lehet, csak ajándékozásról, amely ajándék az örökrészbe betudható. Az ajándékozáshoz elég, ha édesanyja ad Önnek egy írást, hogy ilyen és ilyen számu és értékű hadikölcsönkötvényt Önnek, vagy Önnek és feleségének odaajándékoz az örökrészbe betudandóan. S Ön ezt az írást aláírja, hogy az ajándékot elfogadja s tudomásul veszi, hogy az az örökrészbe betudandó. Ezt az írást két példányban állítsák ki és mindegyik fél tartson meg magának egyet belőle. Feleséges akárkivel is mást csináltatni.

Kérdés: 1. Apám halála után az özvegyi jogon anyámnak jutott az örökség használatára. Ki tartozik akkor a felmerült közjegyzői költségeket megfizetni? 2. Anyám meghalt, s a négy testvér közül hárman csak a köteles részt kaptak a hagyatékából. Ebben az esetben ki köteles a közjegyzői díjat és az illetékeket megfizetni? 3. 1000 korona értékű hadikölcsönkötvényem van. Kaphatok-e rá segélyt, vagy el lehet-e adni? (P. I., Szentes). — **Felelet:** 1. A közjegyzői költséget az örökösök tartoznak megfizetni. 2. A közjegyzői költséget és a százáleket is minden örökös a hagyaték arányában köteles viselni. Aki többet kapott, azt többet fizet, aki kevesebbet, az kevesebbet fizet. 3. A hadikölcsönkötvényt nem érdemes eladni, ellenben ha évi tiszta jövedelme az ezeröttszáz pengő nem haladja meg, akkor folyamodhat segélyért.

Kérdés: Lehet-e végörvényesen eladni az OFB által kiosztott földet? (Ifj. Sz. M., Gyulamerő). — **Felelet:** Szabadon eladni csak a bekebelezéstől számított 10

év elteltével lehet. Különben az OFB-től kell előzetes engedélyt kérni az eladáshoz.

Kérdés: 1921 májusában 30.000 koronát adtam a Hangya-szövetkezetnek árvelőleg címen kamatra. Mi a mai értéke ennek az összegnek? (Gy. V. J., Homokszentgyörgy). — **Felelet:** Kamatokkal együtt körülbelül 3 pengő.

Kérdés: Legénységi állományban lévő testvérem, a katonasághoz való belépése után, kérvény útján nősült. Felesége kaphat-e segélyt vagy pótlékot férje után? (F. I. J., Bodony). — **Felelet:** Nem kaphat.

Kérdés: Sűrű elősövényt szeretnék létesíteni költött talajon. Mit kell ültetnem, ami gyorsan fejlődik? (562). sz. előfizető). — **Felelet:** Elősövényül ajánljuk a glediciát (Gleditsia triacanthos) vagy a fagyalt (Ligustrum vulgare), igen köves talajon a tamariskát (Tamarix gallica). Ha ültetési helyüket 60–70 cm mélyen megrikolozza és megrágyazza, akkor mind-egyik gyorsan fejlődik. Különösen áthatolhatatlan sövényt ad a tüskés gledicia. Folyomatosanként elég 5–6 darab csemetét ültetni.

Kérdés: 1. Milyen hosszúnak és vastagnak kell lennie az ültetési rendelethez előírt szőlőszőlőknök? 2. Hogyan tölthetem el a bor dohos szagát? (F. I., Csongrád). — **Felelet:** 1. A földművelésügyi miniszteri rendelet szerint a szőlőszőlő, rendes méretű, sima szőlőszőlő legalább 3 egészséges, érett rügynek kell lennie. Mérete: az alsó bütyöktől lefelé számítva 2 cm, míg felfelé mérve legalább 50 cm a kívánt hosszúság. Vastagság (európai vesszőknél) felső végén 6–12 mm, alsó végén ennek megfelelően valamivel vastagabb. 2. Dohosszagu bort többször egymásután végzendő szellőztetett fejtéssel javíthatja meg. Tegyen egy kármentőt a csapavert hordó elé, abban helyezzen el egy nyírágseprőfejet, melynek tolla lefelé szét álljon. Ha erre rácsurgatja erősen freskelve a bort a csapból, az jól átszelőzik és elveszti kellemetlen szagát, ízét. Természetesen a seprőt és kármentőt is előbb jól ki kell mosni. A bort sajátárral vagy gummisóval egy másik, jól kitisztított, kénezett hordóba kell önteni. Ha első átfertésre az íz még nem tűnt volna el, a munkát, egy újabb tiszta lekéneztett hordó igénybevétele mellett meg kell ismételni.

Kérdés: A boraink egybenmentek a sörre és usznak. Mit kell tennünk? (S. P., Somogyváros). — **Felelet:** Kérdése nem egészen világos. Feltételezzük, hogy olyan borról van szó, mely utóerjedésbe jött, íze hibás és most váratlanul felfordult, azaz felzavarodott, tehát a seprő össze-vissza uszkál a borban. Beteg boroknál szokott ez előfordulni, ha az erjedés nem tökéletes és a bor meleg helyiségbe kerül. Így látatlanba nehéz tanácsot adni, annyit azonban már most mondhatunk, hogy a bort jól kénezett tiszta hordóba mielőbb ajánlatos átfertetni és e fejtést többször megismételni. Hogy aztán hányszor és mennyire kénezett hordóba kell ezt a bort lehozni, az mind a minőségtől, de elsősorban a kezelés mikéntjétől, tisztaságától függ!

Kérdés: Melyik gyártót szerzethetek be selejtes anyagot métermázsás tételben portöröl céljaira? (F. b. J., Mikófalva). — **Felelet:** Itt közlünk néhány címet: Budakalászi textilművek, Klinger Henrik rt., Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 11.; Soproni Pamutipar rt., Sopron, Magyar Pamutipar rt. Budapest, V., Arany János-u. 31. sz.

Járogépek,

Fűzők, Orthopädia, Haskótkók,
Művegtagok, Müszerek, Lud-
talpbetétek, Gummiharisnyák,
Kötszerek, Gummiáruk, Sérv-
kótkók.

A. K. S. művegtagok
egyedül készítője.

Kaszirer S. Sándor

orvosi műszerész, orthopädiagép készítő

Budapest, VIII., Rákóczi-tér 9. szám.

Telefonhívó: 33–8–34.

Kérdés: 1. Hol kaphatók 1933. évi „A” és „B” sorozatu „Rádiós Gazdasági Előadások” című füzetek, valamint „Szőlőművelési rádiótanfolyam anyaga”? 2. Hányas csekkszáma van a „Nótás Hetilap” kiadóhivatalának? 3. Hányas számú előfizetője vagyok a „Vasárnap”-nak? — **Felelet:** 1. Forduljon a földművelésügyi minisztérium, mezőgazdasági szakoktatási osztályához, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz. 2. Nincsen csekkszáma, 3. 6372. számú.

Kérdés: 1. Milyen iskolai végzettség szükséges a kőműves- és ácscarban a „Képesített mester” cím elnyeréséhez? 2. Lehet-e olyan tankönyvet kapni, amely az építőipar elsajátításához tankönyvként használható? (J. J., Aranyad). — **Felelet:** 1. A képesített mesteri címet az használhatja, aki a m. kir. áll. építészeti hivatal által rendezett tanfolyamot elvégezte és annak bizottsága előtt vizsgát tett, vagy a m. kir. felső építőipari iskolát sikeres eredménnyel végig hallgatta. A tanfolyamokra való felvétel iránt érdeklődni lehet a megye székhelyén működő államépítészeti hivatalnál, vagy a m. kir. felső építőipari iskolánál, Budapest, VII., Thököly-ut 74.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

O. L., Tiszaderzs. Előfizetése 1935. január 31-én jár le. — **S. B., Kunmadaras.** Kérését bármennyire is sajnáljuk, nincsen munkánkban teljesíteni. Magyar népdalokat tartalmazó hangjegyzetek közül ajánljuk a „Száz Magyar Népdal” című gyűjteményt, amelynek ára fizetve 6 pengő, kötve 10 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban az ár és 40 fillér portó-költség előzetes beküldése mellett. — **Sz. L., Nagybjom.** Ha rádiója van, úgy forduljon a Stúdióhoz és kérje kívánsága közzétételét. A rádió címe: Budapest, VII., Sándor-ut. 7. Egyben értesítjük, hogy óhaját mai számunkban „Ki tud róla?” cím alatt közzétettük. — **B. J., Rejtvényt.** Válogatunk belőlük. — **Ifj. Cs. Sándor, Kosd.** Önnek van igazsága; a kézirat megvan, ezidőszent Számadó Ernő urnál elolvasás végett; rövidesen választ kap reá. A lapot a megadott címre megindítottuk; hálásan köszönjük. — **Sz. L., Nagybjom.** Levelében jelzett cikkét várjuk.

SZÁMADÓ ERNŐ versüzenetei

T. I., Csepel. Keressen fel valamelyik délután a „Napkelet” szerkesztőségében. Üdvözlét! — **B. J., Érsekesanád.** Nemes munkájára Isten áldását kérjük. Ha kezébe kerül a szegedi „Izenet”, olvassa el. Írtam Önre és versét is közlöttem. Üdvözlét! — **K. L., Sárbogárd.** A „Vallo-mást” egyelőre eltettük, ha azonban több is kerül, természetesen rövidebb, úgy küldjön be többet, hogy választhassunk belőle. — **R. I., Moha.** Verseit a közlende-k közé soroltuk. — **F. A., Dévanyá.** Válogatunk közülük. — **Ifj. N. F., Gyöngypusztá.** Küldjön be többet, hátha jobb is akadna a beküldötté. — **H. P. M.** Verse jött a szegedi „Izenet”-ben. — **Többeknek.** Akik bármilyen ügyben levélben keresnek fel és kívánják, hogy levélben válaszoljak, szíveskedjenek levelükhöz válaszbélyeget mellékelni. A könyv-megrendelők legyenek türelemmel, rövidesen megkapják példányaikat. — **T. S., Budapest.** A finn próza óriása Ahó, nemkülönben a két Leinó testvér lírában. Petőfi verseit Kosseniémi fordította finre.

Arany- és ezüstpénzek ára

1934. november hó 13-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 32 fillér; kétkoronás 64 fillér; ötkoronás 1 pengő 58 fillér; régi egyforintos 83 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 34 pengő; 10 koronás 16 pengő 80 fillér; Napoleon-arany 33.40—33.50 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő 33 fillér.

Színarany kilogrammja: 5695—5715 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 8 3pengő.

T R É F Á K

Áprilisi tréfa

Kohn azt mondja a kávéházban Grünnek:

— Kérlek, ha tudsz, jöjj fel hozzám ma este vacsorára.

— Rendben van, — mondja Grün — feljövök.

Este fel is megy Kohnhoz, csemet, de senki sem jön ajtót nyitni. Elkezd dörömbölni, rugdossa az ajtót, de hiába. Végül kinyilik az ajtó kémlelő nyílása, Kohn röhögő arccal néz ki rajta.

— Micsoda disznóság ez, — kiabálja Grün — hiszent te azt mondtad, hogy jöjtek fel hozzám vacsorára.

— Pardon, — mondja Kohn — én csak azt mondtam, hogy ha tudsz, jöjj. Hát jöjj, ha tudsz.

Uj szó

Hová, háová, öregem?

— Meghívtak valahová ebédre.

— Ahá! Szóval gyomorenghitő akció.

A grafológus

— Mi az, — kérdi valaki barátját az utcán — hogy mostanában mindig egyedül látlak? Hol a menyasszonyod?

— Felbontottam az eljegyzést.

— Ezt nem értem. Hogy hagyhatál ott egy olyan gyönyörű, fess nőt, akinek amellet még egy hárommemeletes háza is van?

— Az úgy történt, kérlek, hogy egy grafológus megvizsgálta írását és azt tanácsolta, hogy ne vegyem el feleségül.

— Érdekes. És mi lett a nővel?

— Feleségül vette a grafológus.

Szép kis vigasztalás

A kövér korcsmárost villamos-szerencsétlenség után beviszik a kórházba. A felesége jajveszékelve megkérdi az orvost:

— Doktor ur, az Istenért, halálosak a sebek?

— Az egyik halálos, — mondja vigasztaló hangon az orvos — de a másik egészen jelentéktelen.

Nyomós ok

— Mi bajod van? — kérdi szomorú barátját egy ur.

— Nagy bajom van, nem tudok magamnak egy rendes és szép menyasszonyt szerezni.

— És miért nem tudsz?

— Mert a feleségem nem akar tőlem elválni.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

P személyes névmás fontos túszer

(Beküldte Breszka János Nyiregyházáról)

2. Szórejtvény.

butor U

(Beküldte ifj. Henzsel Mihály Nyiregyházáról)

3. Szórejtvény.

sirokkó lószerszám os

(Beküldte Csipai Mihály Csongrádról)

4. Szórejtvény.

atya nikotin van benne (a—i)

(Beküldte Sziklay Ede Bozsokról)

5. Szórejtvény.

P t R költőszó ЯЩОУ

(Beküldte Molnár János Tarról)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 49-ik számban tesszük közzé.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincsen módunkban közölni.

A 43-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: Biharvármegye. 2. Szórejtvény: Jobbágy. 3. Szórejtvény: Hintó. 4. Szórejtvény: Levelezőlap. 5. Szórejtvény: Kártyajáték.

Megfejtették: Józsa János, Robotkay Lajos, Neumann Antal, Rácz Elek, Németh Lidi, Buzás Sándor, Tóth Mihály, Simon Viktor, ifj. Szita Mihály, Sajgó Ferenc, Kollmann Ferenc, Cseppentő Imre, ifj. Nagy Sándor, Kollár Irén, Vallyon Klári, Gömbös László, Vezér Emil, ifj. Henzsel Mihály, Papp Imre, Ferenc János, Fekete Imre, Kovács Bálint, Ujvári Sándor, Jaszenovits Jenő és Breszka János.

Jutalomkönyvet nyertek: Ferencz János (Ipacsfa), Jaszenovits Jenő (Szék-szárd) és Kollár Irén (Hird).

A 44-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MÚSORA: 1934. NOVEMBER 18—24.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap XI. 18

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Vass Vince dr. kecskeméti lelkész. 11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. Szentbeszédet mond P. Bangha Béla jézustársasági házfőnök. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés. 12.30: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató muzika. **Szünetben:** „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 14: Hanglemezek; operarészletek. 15: 1. „Növénytermelési tapasztalatok 1934-ben”. Vitéz Takács Gyula előadása. 2. „A háztartási tanfolyamok munkája”. Kapitán Mária m. kir. gazdasági tanárnő előadása. 15.50: Sárny Elemér cigányzenekara. 17: „Gólyák vándorlása”. Schenk Jakab előadása. 17.25: „Megemlékezés Lettország nemzeti ünnepén”. Dány Szabolcs előadása. 17.35: „Emlékezés Sztójánovits Jenőre”. Elmondja Papp Viktor. 17.50: Sztójánovits Jenő emlékhangverseny közvetítése; karének, szólóének, zenekar. 19.15: Rátkay Márton előadói estje. Közreműködik Buttykay Emmi, Fehér Lili, Timár Kató, Berkó József, Földessy Géza, Sarlai Imre, Somlár Zsigmond és az Állatállan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 20.45: Veres Lajos cigányzenekara. 21.05: Hírek, sporteredmények. 22.40: Pallos Ladies énekegyüttese. 23: Erőss István és Takács Kálmán jazzzenekara, Kalmár Pál énekszámaival.

Hétfő 19

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Harc a pálinka ellen”. (Felolvasás). 10.40: „Mai kis lexikon”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Országos Postászenekar; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Kelmay Ilona és Szigeti Sándor énekel, zongorakísérettel. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diáklőrlője. „Erzsébet királyné Gödöllőn”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Ehető gombák — mérges gombák”. Mees Gusztáv előadása. 17.35: Balázs Béla szalonzenekara. 18.15: Német nyelvoktatás. 18.45: Csorba Dezső cigányzenekara. 20: „Előadás a rögtönzésről”. Nagy Endre cseregetése. 20.20: A Liszt Ferenc Társaság hangversenyének közvetítése; közreműködik a Filharmóniai Társaság és Fischer Annie (zongora). **Utána kb. 22.30:** Hírek, stb. 22.50: Mándits jazzzenekar Orbán Sándor énekszámaival.

Kedd 20

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Cholnoky Viktor elbeszéléseiből”. (Felolvasás). 10.40: „Az egészség kalendáriuma”. (Felolvasás).

11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Győri Parádi József cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Eugen Stepat balalajka-zenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A hirdetésről”. Szabó Pál előadása. 17.35: Kósa György Bach-műveket zongorázik. 18.15: Francia nyelvoktatás. 18.45: Tutsek Ilonka és Pirooska énekel, zongorán kíséri Varga Pál. 19.25: „Vándorélet Ázsia pusztáin”. Kéz Andor dr. előadása. 20: Kamarazeneest. Közreműködik a Waldbauer-Kerpely vonósnyegyes, Kabos Ilonka (zongora) és Szánthó Enid (ének). 21.20: Hírek, stb. 21.40: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 22.10: Időjárásjelentés. 23: Hanglemezek; szórakoztató zene, dalok.

Szerda 21

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „A szántó-vető babonái”. (Felolvasás). 10.40: „A téli takarás a kertben”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Érdy Pál énekel, Jancsin Ferenc hegedűl zongorakísérettel. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Berend Endre szalonzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diáklőrlője. „Hofer András népe”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Vargha Imre magyar nótákat énekel, kísér Horváth Rezső zenekara. 18: Olasz nyelvoktatás. 18.30: Pataky Vilmos jazzzenekara. 19.30: „Sorsbona”. Laczkó Géza felolvasása. 20.05: A bécsi rádióállomás Európa-hangversenyének közvetítése. Közreműködik a Bécsi Szimfonikusok Zenekara és Backhaus Vilmos zongoraművész. **Utána kb. 22.25:** Hírek, stb. 22.45: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. Szántó Gyula énekel.

Csütörtök 22

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Stefansson sarkutazó az eszkimók között”. (Felolvasás). 10.40: Téli meleg-italok (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Ungvári Szalay Lajos cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Divatsevegés”. Szunyoghné Tildos Klára előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Gazdatanfolyam”. Az okszerű takarmányozás. III. rész. Zajtay Artur dr. előadása. 17.35: Hanglemezek; zenekari művek. 18: „Diákelet a régi Pesten félszázad előtt”. Gyalui Farkas dr. előadása. 18.35: Paul Tibor klarinétozik, zongorakísérettel. 19.05: A rádió kül-

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-uica 7.

ügyi negyedőrlője. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Traviata.” Dalmi 4 felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi. **A II. felv. után:** Hírek. **A III. felv. után:** Időjárásjelentés. **Az előadás után:** Illiczky László jazz-zenekara. 23.15: Pertis Jenő cigányzenekara.

Péntek 23

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Időszerű apróságok”. (Felolvasás). 10.40: „Ifjúsági közlemények”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hovay-trió; táncdalok. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Állatállan Zenészek Szimfonikus Zenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „A rádió diáklőrlője”. „Az ókor gépei”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara; szórakoztató zene. 18: Sporthírek. 18.15: Munkásférlő. 18.50: Palló Imre dr. énekel, zongorakísérettel. 19.30: Az „Odyssea” új magyar fordításából. Csenyery János dr. előadása. 20.10: Közvetítés a szegedi Városi Színházról. Lehar: „Szép a világ”. Operett 3 felv. Vezényel Lehar Ferenc. **Az I. felv. után:** Hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. Majd: Rácz Béla cigányzenekara.

Szombat 24

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Magyar népmesék”. (Felolvasás). 10.40: „Pilsudski József pályafutása”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: A rendőrség fuvózenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Ákom Lajos vokálkvintettje; karének. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Ezeremesterműhely. „A rádióélet” ifjúsági férlője. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Konczné Keömléy Bianca énekel, zongorakísérettel. 17.30: „Műszaki kérdések”. Zakariás János előadása. 17.55: Berzsenyi László dr. és Villax István dr. magyar nótákat ad elő két zongorán. 18.30: „Könyvtár és közönség”. Bisztray Gyula dr. előadása. 19: „Operettelőadás a Studióban”. „A hercegisasszony”. Operett előjátékkal és két felvonásban. Zenéjét szerezte Lehar Ferenc. 21.15: Hírek. 21.35: Magyar Imre cigányzenekara muzsikál. 22.35: Időjárásjelentés. 22.40: Budapesti Koncert Szalonzenekar; szórakoztató zene.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap, november 18-án, délután 15.10—15.40: Felolvasás. Este 21.40—22.30: Szalonzene. — Hétfő, november 19, este 20.40: Hírek. 21.10—22.20: Szalonzene. — Kedd, november 20, délután 17.05—17.30: Előadás. — Szerda, november 21, este 20.10—21: Hanglemezek. 21.10: Hírek. — Csütörtök, november 22, délután 17.05—17.25: Hírek. 21—22: Jazz. — Péntek, november 23, délután 18.20—18.45: Elbeszélés. — Szombat, november 24, délután 17.30—17.55: Elbeszélés.

A HALÁLSUGÁR

Kis regény ★ Irta: L. J. BEESTON

4. Rocca egy társaságbeli, ostoba pletykát beszélt el és Sheldon tisztán érezte, hogy eközben ujjával hozzáért a plasztrom inggombjához. Már-már azon volt, hogy ráveti magát ellenségére, amikor hirtelen le kellett ülniük helyükre, kialudt a világosság és a szeánsz megkezdődött. Mélységes csend és teljes sötétség vette körül a társaság tagjait.

A vendégek ott ültek a kerek asztalka körül s a jelenésre vártak, ami a negyedik dimenzióból érkezik. Mindenki erre a gondolatra összpontosította a figyelmét és akaraterét. Mindenki — kivéve két embert. Rocca szeméi mohón figyelték a sötétséget, olyan volt, mint az ugrásra készülő tigris. A hirtelen sötétség elvakította a szemét eleinte, de tudta, hogy a kis fénypontot meg fogja látni mindjárt. Attól nem félt, hogy mások is észreveszik körülötte . . . hiszen legfeljebb valami okkult jelenségnek nézik majd! . . . Közben csendesen kihúzta zsebéből revolverét . . . Igen, igen . . . ott sárgállik a fénypont. Apró, kis ujjnyomás — és a szív, amely a fényponttal megjegyzett ingmell alatt dobog, utolsót fog verni ugyanabban a pillanatban . . .

Augustus Sheldon ezalatt úgy érezte, mintha a vér megfagyott volna ereiben. Feltétlen megbízott Trail barátjában, aki ott volt a közvetlen közelében, de a detektív is tévedhet, az is csak ember . . . Minden másodperc, ami a világosság kialvása óta eltelt, egy évszázadnak tűnt neki. Egyszerre egész testében neveltségesen remegni kezdett. A szék szinte recsegett alatta . . . Alig öt másodperc alatt Sheldon átélte a legszörnyűbb halálküzdelem borzalmat. De kemény daccal, ahogy megígérte, kitartott mégis öröhlén.

Trail dr. közben észrevétlenül közeledett Rocca székéhez. Ide már a szeánsz előtt fekete selyemszakállt kötött, amelynek végét a kezében tartotta és ilyen módon tájékozódott a sötétben. Dobogó szívvel kuszott előre a detektív és másodpercek alatt elérkezett Rocca ülőhelyéhez. Egyetlen mozdulattal megragadta a férfi ki nyújtott kezét, amelyben a fegyvert kell tartania. S a másodpercek ugyanezen ezredrészében eldőrdült a revolverlövés.

Szinaranyat, ezüstöt és érméket

magas áron vesz és elad, valamint tőzsdét megbízásokat vállal **BARNA-BANK**,
Budapest, V., Nádor-utca 26.
Telefon: 213—16., 104—67.

Borzalmas, iszonyodó sikoltás követte a tompa dörrenést Sheldon széke felől. Majd nehéz test puffanása hangzott.

A vaksötét szalonban fejvesztett pánik támadt, Trail keményen megragadta ellenfelét, aki őrvöngő erővel igyekezett kitépni magát a detektív bilincses szorításából. Ott hemperegtek már mind a ketten a puha szőnyegen. Abban a pillanatban az egyik szolga felgyújtotta a csillárt. Rocca, aki a füstölgő revolvért még mindig a kezében tartotta, pár másodperc alatt meg volt bilincselve.

Trail dr. Sheldonhoz ugrott, aki mozdulatlanul hevert a földön, a széke mellett. A tudós lassan és fáradtan felnyitotta szemét, aztán sápadtan, egész testében remegve fel-tápaszkodott a szőnyegről.

— Rendben van, minden rendben! — suttogta erőltetve, amikor Trail a segítségére sietett. — A páncéling megvédett, de erős ütést éreztem a szívem fölött s ettől ájultam el.

— Bolondság! — mormogta vizsgálva a detektív. — A lövés pillanatában felütöttem Rocca karját! A golyó a menyegzőbe furódott, nem találta őnt el . . . nézze csak, ott a helye!

Sheldon csodálkozva bámult a menyegző felé:

— De mondom önnek, hogy éreztem az ütést! — kiáltotta indulatosan.

— Az lehetséges, de az csak be-képzelés volt. Az autoszugeszció pompás példája ez, barátom.

És így is volt! Mégis, amikor egy órával később Augustus Sheldon a lakásán levetkőzött, a páncéling alatt, a szíve tájékán — megpörkölt szélű, barna, véraláfutásos foltot talált a mellbőrén . . .

V. FEJEZET

A detektív feltétele

Másnap, a reggelinél, a tudós kíváncsian fordult oda vendégéhez és barátjához, Trail detektívhez:

— Nos? Halljuk a kikötést?

— Égessen el minden írást és feljegyzést, ami találmányára, a sárga halálsugárra vonatkozik. S egyben hagyjon fel minden tudományos tevékenységgel, ami a halálsugár alkalmazásának célját szolgálja! . . . Ez az én feltételem! S ne feledje el, hogy birom az ígéretét . . .

Augustus Sheldon bólintott:

— A feltételt már éjszaka teljesítettem! Az a pár másodperc, amit tegnap este átéltem, megtanított az

emberi élet tiszteletére . . . De mégis, Trail, mondja meg, mi indította erre az elhatározásra, hogy ilyen kérréssel álljon elő?

A detektív ránézett a feltalálóra:

— A megoldás egyszerű és kézenfekvő, — jelentette ki csendes és komoly hangon. — Én voltam a négyek titkos társaságában a kívülálló ötödik, aki a halálsugár megsemmisítésére önként vállalkozott. És én a nagy cél elérésére — ezt a vértelen és emberséges kerülő utat választottam, kedves Augustus Sheldon!

(Vége.)

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, november hó 18-án. Állat- és kirakodóvásár: Fegyvernek, Makó, Szegvár.

Hétfő, november hó 19-én. Állat- és kirakodóvásár: Bácsalmás, Gyöngyös, Hajdúböszörmény, Háromfa, Jászladány, Keskemét, Kóka, Kiskomárom, Lovászpataka, Mátészalka, Nógrád, Sárboárd, Sopron, Sümeg, Szekszárd, Tarcsl, Tiszaszentimre. — **Állatvásár:** Salgótarján. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Rédlis, Somogyvár, Szigetvár. — **Kirakodóvásár:** Tatabánya.

Kedd, november hó 20-án. Állat- és kirakodóvásár: Gelej, Söskut. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Csurgó, Mezőkomárom.

Szerda, november hó 21-én. Állat- és kirakodóvásár: Balmazújváros, Csapodmány. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hőgyész, Mezőkomárom. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Rubabánya.

Csütörtök, november hó 22-én. Állat- és kirakodóvásár: Bodvaszilas, Péka, Újfehértó.

Péntek, november hó 23-án. Állat- és kirakodóvásár: Békés, Szentés, Veszprém.

Szombat, november hó 24-én. Állat- és kirakodóvásár: Békés, Szentés.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november hó 13-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buza: tiszai 77 kg-os 16—16.40, 78 kg-os 16.15—16.55, 79 kg-os 16.30—16.70, 80 kg-os 16.40—16.90, felsőtiszai 77 kg-os 15.80—16.10, 78 kg-os 15.95—16.25, 79 kg-os 16.10—16.40, 80 kg-os 16.20—16.50, duna-tiszai, fejemgyei, dunántúli 77 kg-os 15.70—15.80, 78 kg-os 15.85—15.95, 79 kg-os 16—16.10, 80 kg-os 16.10—16.20.

Pestvidéki rozs 12.25—12.35, egyéb 12.30—12.40; **sörárpa**, elsőrendű 17.50—18.50, másodrendű 16—17, harmadrendű 15—15.50; **takarmányárpa**, elsőrendű 13.90—14.10, másodrendű 13.65—13.80; zab, elsőrendű 14.10—14.20, másodrendű

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA
minden ügyben utbaigazit!

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

13.90—14; *tengeri*, tiszántúli 10.10—10.30, egyéb 10—10.10; *buzakorpa* 10.50—10.60; *8-as liszt* 13.75—13.95 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra 16.46—16.47, májusra: 16.74—16.76, *Rozs* márciusra: 13.43—13.45, májusra: 13.60.

Tengeri májusra: 10.76—10.78 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Gdön magtermelés és megkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) *Lucernamag*: Külföldi érdeklődés alig mutatkozik, az árak alig esőkentek. *Lóheremag* iránt valamivel barátságosabb az irányzat. *Fehérheréből* az elmúlt héten több tétel kelt el, alacsony árak mellett. *Tavaszi búzák*. A kínálat némileg megerősödött, ára azonban nem változott. *Köles és muharmag* változatlanul lanya, míg *szudánfűmág* iránt továbbra is érdeklődés mutatkozik. *Tök-magból* ismét nagyobb mennyiségek kerültek piacra, ami némi árlomorzsolódást idézett elő. — *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként budapesti paritásban*: köles, fehér 12—13, vörös 10.50—11.50, vegyes 10—10.50; repce 23—23.50; napraforgó, fehér 17—18.50, vegyes 12.75—13.25; lenmag, nagy 23.25—24, kis 21.25—22; tökmag 21.50—22.50, kis 18.50—19.50; mák (kék) 47—48; borsó; Vikt. 28—31, expressz 20—22, ősi 20—22; lencse, nagy 40—45, közép 28—30; bab; fehér gyöngy 14.50—15, dunai szokvány 13.35—13.60, dunántúli szokvány 12.75—13.25, felsőm. szokvány 12—12.50, gömbölyű fürj 14.50—15.50, hosszú 14—15, lucernamag 160—175; lóheremag 125—137.50; tavaszi búzák 20—22.50 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buza-konkoly 11, konkolydara 11.50, lenmag-pogácsa 14.25, napraforgópogácsa 12.75, repcepogácsa 9.25, répaszelet, szárított 8.75, rozskonkoly 9.50, rozskorpa 10.75, rozstakarmányliszt 13, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 6—7, harmadrendű, csomogolásra 5.20—5.80, sarjuszéna 5.50—6.50, muhar-széna 6.50—7.50, lucernaszéna 6.70—8, takarmányszalma (árpa) 1.30, alomszalma, elsőrendű 4.60—4.70, másodrendű 4.20—4.30 pengő métermázsánként, zsup-szalma, 1 kéve 40 fillér.

Cirokszál. Takaró szalma, uradalmi 28—32, kistermelői 26—28, béles szalma 12—16 pengő métermázsánként. *Cirokmag* 8.75 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jászokörök. Elsőrendű belföldi jármásokör (tarka) és beállítási való tinó 42—46, elsőrendű belföldi jármásokör (fehér) 42—46, másfél-éves tinók 40—42, másféléves üszök 40—42, fiatal, friss fejős tehén 50—55 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Borjuvásár. Elsőrendű 86—93, másodrendű 78—85, harmadrendű 54—76 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 200—350, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 160—340, számár 15, öszvér 25, alárendelt 20—150, vágó 15—100 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 40—45, prima, fiatal bárányok, darabonként 40—42 és fél kg. súlyban 44—48 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-után mázsával, 3 kg. súlylevegővel.

Nyersbőr. Marhabőr, 45 kilogrammig, magyar 0.65—0.72, tarka 0.75—0.82, borjúbőr, hosszú lábbal 1.15—1.20, rövid lábbal 1.25—1.30, juhőr 0.70—0.75 pengő kilogrammonként. Vidéken 10—15 fillérrel magasabb árakat fizettek.

Vágómarhavasár. Bika, magyar, másodrendű 33, harmadrendű 20—24, tarka, elsőrendű 50—51, másodrendű 34—48, harmadrendű 26—32, ökör, magyar, másodrendű 38—49, tarka, elsőrendű 53—54, másodrendű 34—50, harmadrendű 31, tehén, magyar, másodrendű 32—43, harmadrendű 25—30, tarka, elsőrendű 51—56, másodrendű 32—50, harmadrendű 23—31, bivaly, magyar 12—18, növedék (éves) 30—48, kicsontoznivaló 14—22, rugott borjú 26 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 80—82, kivételesen 82—85, szedett közép 70—72, silány 58—64 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 32, lefőlt 120—160 fillér literenként, Centrífugált vaj 220—260, szedett vaj 180—220, tehéntúró 50—80, juhsajt 150—200, grói 220—250, trappista 160—200, emmentáli 240—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Étőbaromfi:* Tyúk 1.50—2.50, csirke 0.70—2.20, ruca 1.50—2, pulyka 2—3.40 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyúk 1.20—1.60, csirke 1.60—2.20, ruca, hizott 1—1.30, lud, hizott 0.90—1.20, pulyka, hizott 1.20—1.50, libamáj 2—6 pengő kilogrammonként. Teatojás 8—11, főzőtojás és apró 6—8 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.20—1.40, sózott, kenyér 1.30—1.60, füstölt 1.40—1.80, hárj 1.32—1.44, tepertő, zsíros 1.40—2, sertézsír, helybeli 1.30—1.44 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1—1.40, harcsa 2.60—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 1.60—2.40, gerinc 3—4, lapocka 0.80—1.40, többi része 0.40—0.50, őz, gerinc 2.50—5, comb 2—2.80, többi része 0.50—0.60 pengő kilogrammonként. Nyul, szörben 2—3.50, fácán 2—2.60, fogoly 1—1.50 pengő darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.60—4.40, félédes 3.20—3.80, rózsza 2.60—3.20, erős 2—2.40, mák, kék 0.68—0.90, pergetett méz 1—1.40, háziszappan 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 10—20, petrezselyem 10—20, zeller 16—30, kalarábé 10—18, karfiol 20—50, vöröshagyma, makói 8—12, közönséges 7—10, fokhagyma 40—100, cékla 10—20, fejeskáposzta 6—16, savanyított káposzta 24—32, kelkáposzta 8—20, vöröskáposzta 10—20, fejesaláta 6—20, torma 40—120, burgonya, Gülbaba 10—12, ősi rózsza 8—10, nyári rózsza 10—12, Ella 6—8, kifli 14—20, tömör csiperkegomba 160—240, szárított gomba 400—1000, zöldpaprika, apró, hegyes 20—50, nagy, töltési való 20—60, tök, főző 10—24, süttőtök 10—16, sóska 20—40, paraj, tisztított 10—30, fekete-teretek 8—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 8—12 fillér.

Gyümölcs: Alma 24—60, körte 32—60, birsalma 20—50, kötözött szőlő 120—200, közönséges szőlő 48—80, dió 70—130, dióbél 280—400, meggyorókból 280—360, hájazzott mandula 320—560, gesztenye 40—60 fillér kilogrammonként.

Szész és szeszszítók. A szeszszítók. Az árak változtatlanok. A *detail forgalomban* finomított és denaturált szesz kelt el prompt szállítással. A *gyümölcsiparkául* az enyhe időjárás folytán a forgalom gyerebb volt; *törkölypálinkát* 3—3.10, *seprőpálinkát* 3.20—3.30, *szilvriumot* 3.50—3.70, *ó-árát* 4.80, *eperpálinkát* gyér kínálat mellett 3.50 pengőig ajánlottak, 10,000 literfokunként, III. táblázat szerint, plusz 3 százalék forgalmi adó.

Fapiac. A *fenyőfapiac* forgalma az őszi építkezési idény vége felé ellanyhult és csak egyes vidékeken, főként a Dunántúlon mutatkozik még kereslet. A fenyőfaárak szilárdak. *Tűzfában* a kereslet fokozódott és az árak egyes esetekben a Faforgalmi R.-T. árait vagononként 5—10 pengővel is meghaladják. Az aprított egyéves bükkfa Budapesten házhoz szállítva 4—4.10, a két éves 4.50—4.60, a száraz cserfa 4.40—4.60 pengő 100 kg-ként. A *keményfapiac* főként a tölgyfát, nyárfát, diófát keresik és kőris- és dílfában kisebb exportunk is van.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára november hó 13-án. Az első száraz azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1705—1735; dollár 341.55—345.55; kanadai dollár 344—355; hollandi forint 231.65—233.65; német márká 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Csehszlovákia 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.65—65.25; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

FEDELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL
KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVÉS-SZÖVETSÉG